

Dönem: 22

Yasama Yılı: 4

TBMM

(S. Sayısı: 1066)

Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı; Adana Milletvekili Kemal Sağ'ın, Sosyal Güvenlik Barışı Yasa Teklifi; İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Hakkında Prim Barışı Kanunu Teklifi; Ankara Milletvekili Eşref Erdem'in, 1479 ve 2926 Sayılı Yasalarda Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Önerisi; Erzurum Milletvekili Mustafa Nuri Akbulut'un, İş ve Sigorta Barışı Kanunu Teklifi, Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 42 Milletvekilinin, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi; Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün ile 28 Milletvekilinin, Bağ-Kur ve SSK'ya Ait Birikmiş Prim Borçlarına Ödeme Kolaylığı Getirilmesi Hakkında Kanun Teklifi; Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın, Sosyal Güvenlik ve Prim Barışı Kanunu Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/1122, 2/116, 2/124, 2/137, 2/147, 2/379, 2/399, 2/457)

Not: (2/116, 2/124, 2/137, 2/147, 2/379, 2/399) esas numaralı teklifler Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına, (2/457) esas numaralı Teklif Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

25/10/2005

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1203/4706

Konu: Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 24/10/2005 tarihinde kararlaştırılan "Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

2000 ve 2001 yıllarında yaşanan ekonomik krizler ülkemizin ekonomik ve sosyal hayatında ciddi boyutlarda olumsuz etkiler doğurmuştur. Bu krizlerin ekonomik hayata doğrudan yansımaları ise, işletmelerin mali bünyelerinin zayıflaması, üretimin daralması veya işyerlerinin kapanması ile işsizliğin artması şeklinde olmuştur. Yine bu olumsuz gelişmelerin en önemli sonuçlarından biri de işyeri sahiplerinin, işletmelerin, işverenlerin finansal sıkıntılar nedeniyle sosyal güvenlik kurumlarına ödemeleri gereken primlerin ödenmesinde yaşadıkları zorluklardır.

Yaşanan bu olumsuz gelişmeler doğrudan sosyal güvenlik kurumlarının mali dengelerini bozucu etkiler yaratmıştır. Kurumların en önemli gelir kaynağı olan prim gelirlerinin zamanında ve tam tahsil edilememesi sosyal güvenlik açıklarını büyütülmüştür. Nitekim, Bağ-Kur ve SSK'na olan borçlar 2002 yılından 2004 yılı sonuna kadar %74 oranında artmıştır.

Sosyal güvenlik kurumlarının aktüeryal dengelerinin korunmasında en önemli faktörlerden biri de kayıt dışı istihdamın önlenmesi ve yeni istihdam alanları yaratılarak işsizliğin azaltılmasıdır. Bunun içindir ki, yaşanan olumsuz ekonomik gelişmelerin işverenler ve işletmeler üzerindeki tahribatın giderilmesi ile ortaya çıkacak olumlu gelişmeler doğrudan ekonomiye de yansıtacağından, sağlıklı bir gelişme ve büyüme için gereken tedbirlerin alınması bir zorunluluk arz etmektedir.

Tasarı ile Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK)'nda özel sektörden 2005 Mart ayı itibariyle prim aslı 2.3 milyar YTL (2.3 katrilyon TL) ve 2005 Temmuz ayı itibariyle 2.3 milyar YTL (2.3 katrilyon TL) gecikme cezası olmak üzere toplam 4.6 milyar YTL (4.6 katrilyon TL) borç yeniden yapılandırılabilir. Bu miktar SSK'nın toplam alacağına % 63,7'sine tekabül etmektedir.

Sosyal Sigortalar Kurumu verilerine göre özel sektöre ilişkin olarak 1.446.735 dosyada borç bulunmaktadır. Bunlardan 1.440.476 dosya 50.000 YTL ve altında Kuruma borcu bulunan dosyalar olup, özel sektörde toplam borçlu dosya sayısının % 99,6' sına tekabül etmektedir. Prim aslı olarak ise özel sektörün Kuruma toplam borcunun % 59,3' üne tekabül etmektedir.

SSK'da 50.000 YTL üstünde ise 6.259 dosya bulunmakta olup, prim aslı alacağına % 40,7'sine tekabül etmektedir.

Bağ-Kur'da ise 31 Mart 2005 tarihi itibariyle, 1479 sayılı Kanuna tabi 2.389.158 kişi ve 2926 sayılı Kanuna tabi 996.648 kişi olmak üzere toplam 3.385.806 aktif sigortalı bulunmaktadır. Aynı tarih itibariyle Kurumun 1479 sayılı Kanun kapsamında borçlu durumda olan 1.471.424 kişi ve 2926 sayılı Kanun kapsamında borçlu durumda olan 716.116 kişi olmak üzere toplam 2.187.540 borçlu sigortalısı söz konusu yeniden yapılandırma kapsamında bulunmaktadır.

Bağ-Kur'un 31 Mart 2005 tarihi itibariyle, kayıtlı toplam prim alacağı ise 16.7 Milyar YTL (16.7 katrilyon TL)' dir.

Tasarı ile, SSK ve Bağ-Kur'un birikmiş alacaklarının enflasyon rakamları baz alınarak güncellenmesi suretiyle alacak asıllarının değerinin korunması, bunun yanı sıra borçluların gecikme zammı ve faiz yüklerinde özellikle 2000 ve 2001 ekonomik krizlerinin olumsuz etkileri bulunduğu, ortaya çıkan mağduriyetlerin belirli ölçüde giderilmesi, borçluların tekrar sisteme düzenli prim ödemelerinin teşviki amacıyla borcun ödenebilir seviyeye getirilmesi, kurumların birikmiş alacaklarının tahsil edilmesi, yeni borç birikimlerinin önüne geçilmesi ve sosyal güvenlik prim alacaklarının tahsilinde kurumların daha etkin bir takip yapabilmelerine imkân tanınması amaçlanmıştır. Ayrıca, sosyal güvenlik reform kanunları çerçevesinde tek çatı altında yeniden yapılandırılması düşünülen kurumların daha sağlıklı ve sorunsuz bir başlangıç yapmaları amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Madde ile Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'un birikmiş alacaklarının yeniden yapılandırılarak tahsili amaçlanmıştır.

Birinci fıkrada, 31/3/2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan; 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda işveren sayılan özel sektör işverenlerinin, anılan Kanununun 80 inci maddesine göre takip ve tahsil olunan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası ile, 506 sayılı Kanununun 83 üncü maddesinde sayılı kurum ve kuruluşlarca ihale suretiyle yaptırılan işler ile özel bina inşaatı işyerlerinden dolayı Sosyal Sigortalar Kurumuna yeterli işçilik bildiriminde bulunup bulunmadığının tespiti hususunda yapılan ön değerlendirme ve araştırma sonucunda ortaya çıkan fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanan borçları kapsama alınmıştır.

İkinci fıkrada, Bağ-Kur kapsamında olan sigortalılar ile borç aslı 50.000 YTL ve altında olan SSK kapsamındaki özel sektör işveren borçları, 1999 öncesi dönemlerde TEFE oranları o tarihlerdeki mer'î gecikme zammı oranlarından yüksek olduğu için mevcut gecikme zammının artışına sebebiyet verilmemesi bakımından 31/12/1998 öncesi dönemleri için yürürlükteki oranlar esas alınarak gecikme zammı hesaplanması, bu tarihten sonra ise TEFE oranlarının uygulanması suretiyle borç yeniden hesaplanması öngörülmektedir.

Üçüncü fıkrada 506 sayılı Kanun kapsamında olup, birinci fıkrada belirtilen borçlardan asılı tutarı 50.000 YTL'nin üstünde olanlar için yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı ayın sonuna kadar yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle borç tutarı tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

Dördüncü fıkrada ise, SSK kapsamında borç aslı 50.000.YTL ve üzerindeki özel sektör borçlu işverenlerinin ödeme gücünün tespitinde finansal analiz tekniklerinden likidite oranları kullanılarak bu işverenlerin borç tutarının belli oranlarda terkin edilerek kalan borcun 36 aya kadar taksitle ödenmesi suretiyle borcun ödenmesinde kolaylık sağlanması amaçlanmıştır. 50.000.YTL ve üzerindeki özel sektör borçlu işverenlerinin borçlarının terkininde;

Dördüncü fıkranın (a) bendinde, bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin en son vermiş olduğu gelir ve kurumlar vergisi beyannamesi ile verilen bilançosu esas alınarak firmanın borcu ödeyebilecek nakit gücünün olup olmadığının "Dönen Varlıklar-Stoklar/Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar" rasyosuna göre tespit edilmesi ve bulunacak oranın 0.50 ve altında olması halinde bu durumun borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek borcunun, söz konusu oranın 0.50-0.40 arasında ise % 10'u, 0.39-0.30 arasında ise % 20'si, 0.29 ve altında ise % 30'unun terkini,

Dördüncü fıkranın (b) bendinde, bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin dışındaki işverenler tarafından 31/12/2004 itibariyle beyan edilecek mali durum bildirimini esas alınarak, firmanın borcu ödeyebilecek nakit gücünün olup olmadığının "Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar/Kısa Vadeli Borçlar" rasyosuna göre tespit edilmesi ve bulunacak oranın 0.30 ve altında ise bu durumun borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek borcunun, söz konusu oran 0.30-0.20 arasında ise %10'u, 0.19-0.10 arasında ise % 20'si ve 0.09 ve altında ise % 30'unun terkini,

Dördüncü fıkranın (c) bendinde ise 1/1/2005 tarihinden önce vergi mükellefiyeti sona eren veya haklarında iflas kararı verilen işverenler için borcunun % 30'unun terkinini, düzenlenmiştir.

Beşinci fıkra ile, uygulamanın usul ve esaslarının belirlenmesinde ilgili kurumların yönetim kurulları yetkili kılınmıştır.

Altıncı fıkra ile de, yeniden yapılandırılan borçlara yapılandırma süresince yapılandırma süresine bağlı olarak taksitlendirme farkı alınarak taksitlendirilen borcun reel anlamda değer kaybına uğramasının önüne geçilmesi düşünülmüştür.

Yedinci fıkrada, borçluların taksit ödemelerini aksatmaları halinde aksatılan taksitlerin Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizine bir puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranı üzerinden ödenmesi kaydıyla Kanun hükümlerinden faydalandırılma hakkının devam ettirilmesi amaçlanmıştır.

Dokuzuncu fıkrada, yeni borç birikiminin önüne geçilmesi için taksitlendirme süresince tahakkuk edecek aynı türdeki yeni borçların ödenmesi şartı getirilmiştir. Ayrıca Sosyal Sigortalar Kurumuna borç aşlı 50.000.YTL'nin üzerinde olan büyük borçlu işverenlerin yapılandırma dönemindeki yıllık gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde getirilen kolaylıklardan yararlanma hakkını kaybedecekleri hükmü konularak borçluların vergilerinin zamanında ödenmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Onuncu fıkra ile de, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce borçlarını 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine veya 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 1 inci maddesinin (K) fıkrası kapsamında taksitlendirmek suretiyle düzenli ödeyen borçluların bu Kanunun hükümlerinden yararlandırılması amaçlanmıştır.

Onbirinci fıkrada, Kuruma olan borçlarını ödemek isteyenlerden herhangi bir teminat istenilmeyecek olmakla birlikte, daha önce haklarında yapılan icra takipleri neticesinde haczedilen mallar üzerindeki hacizler ile alınmış teminatların yapılan ödemeler nispetinde kaldırılması ve buna isabet eden teminatların iade edilmesi ile borçların tamamının ödenmesi beklenilmeden mahcuz mallarının veya teminatlarının bir kısmının kendilerine iade edilerek bu mallar üzerinde tasarrufta bulunarak borçlarının ödenmesinde borçlulara yeni imkânlar yaratılması amaçlanmıştır.

Onikinci fıkra ile getirilen düzenlemede, borçluların Kanun kapsamına giren borçlarından dolayı daha önce idare ve yargı nezdindeki ihtilaflarından vazgeçmeleri suretiyle yargı organları ve ilgili kurumların yığılmış dosyalardan kurtarılması, bilahare doğabilecek ihtilafların önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Onüçüncü fıkra ile, Bağ-Kur sigortalılarının taksitlendirilen toplam borçlarının %50'sini peşin veya taksitler halinde ödemesi durumunda sağlık sigortasından yararlandırılmalarına olanak sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2.- Madde ile, bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle bundan böyle sosyal güvenlik kurumlarına olan borçlarını ödemeyenlerin Devletten almış oldukları veya alacakları teşviklerden yararlandırılmaması, haksız olarak yararlanmış olanlardan ise bu teşviklerin geri alınması, dolayısıyla sosyal güvenlik kurumlarına karşı prim ödeme yükümlülüğünü düzenli olarak yerine getirenler aleyhine oluşan haksız uygulamaların ve haksız rekabetin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3.- Madde ile, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 79 uncu maddesine bir fıkra eklenmek suretiyle borçluların üçüncü kişilerdeki hak ve alacaklarının haczedilmesinde banka ve özel finans kuruluşlarının tek tek şubelerine haciz bildirisi gönderilmesinin yanı sıra günümüz teknolojik gelişmeleri dikkate alınarak belirlenecek belli limitin üzerinde borçlu olanların hak ve alacaklarının zaman ve emek kaybına yol açmadan haczedilmesini sağlayabilmek bakımından 6183 sayılı Kanunu uygulayan kurumlara banka ve özel finans kuruluşlarının genel müdürlüklerine doğrudan haciz bildirisi gönderebilme yetkisinin verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 4.- Madde ile, 506 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki mevcut hükme göre Kurumun prim ve diğer alacakların süresi içerisinde ve tam olarak ödenmemesi halinde ödenmeyen kısmı, sürenin bittiği tarihte % 10 olarak artırılan tutar üzerinden gecikme zammı hesaplandığından, ekonomideki iyileşmeler dikkate alındığında yüksek olan bu oran üç aylık sürelerle yayılmak suretiyle her ay için % 3 oranında bileşik bazda uygulanması öngörülmüştür.

Ayrıca, tahsilinin imkânsız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla olduğu anlaşılan 20 Yeni Türk Lirasına kadar olan Kurum alacaklarının tahsil zaman aşımı süresi beklenilmeksizin terkin edilebilmesinde Kurum yönetim kurulu yetkili kılınmıştır.

Madde 5.- Madde ile, Kurumun bundan böyle prim ve diğer alacaklarının takibinde önceliğinin büyük meblağlı borçlara verilmesi, ayrıca yasal süresi içinde ödenmeyen alacakların takibine kısa süre içinde geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 6.- Madde ile, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Teftiş Kurulu Başkanlığının kayıtdışı istihdamla daha etkin ve verimli mücadele etmesini sağlamak amacıyla, denetlenecek olan sektörleri risk kriterlerine göre sınıflandırarak, riski yüksek olan sektörlerin denetimine öncelik verileceği düzenlenmiştir.

Madde 7.- Madde ile, 1479 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, bankalar ve özel finans kurumlarının genel müdürlüklerinin, borçlu sigortalıların hak ve alacaklarına ilişkin istenilen bilgileri yedi iş gününde vermeleri, aksi takdirde idari para cezası uygulanması hüküm altına alınmıştır. Düzenleme ile sigortalıların prim borçlarının takibinde etkinlik sağlanması amaçlanmıştır.

Ayrıca, aynı maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, halen ödenmeyen primlere ilk ay için uygulanan %10 oranının üç ay süreyle her ay için % 3 olarak uygulanması, böylelikle, ödenmeyen veya eksik ödenen primlere ilk ay uygulanan gecikme zammı yükünün azaltılması amaçlanmıştır.

Bunun dışında, uygulanmakta olan prim mahsup sistemi de değiştirilerek, yapılan ödemelerin öncelikle en eski borca değil, ödemenin yapıldığı aya ait prim borcuna, kalan kısmın ise en eski borçtan başlayarak mahsup edilmesi benimsenmiştir. Yapılan bu değişiklikle, ödenmeyen primlere ilk ay uygulanan yüksek gecikme zammı oranının borçları artırıcı etkisinin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Madde 8.- Madde ile, 1479 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile, üç aylık prim borcu bulunan sigortalılar ile ilgili olarak yapılacak tebligat gönderme işlemlerinde bir usul benimsenmiş, borcun oluşmasını takiben bir ay içerisinde sigortalının, yazılı olarak bilgilendirilmesi, üç ay içerisinde de borç bildirimini yapılması, yine borç ödenmezse icra takibine geçilmesi esası yönünde düzenleme yapılmıştır. Ayrıca, gönderilen borç bildirimlerinin hukuki niteliği de açıklanmıştır. Düzenleme ile sigortalılara doğrudan icra takibatı yerine idari takiple bilgilendirme ve borç ödemeye davet amaçlanarak öncelikle tahsilatın idari yollardan yapılması benimsenmiştir.

Madde 9.- Madde ile, 1479 sayılı Kanunun 68 inci maddesine bir fıkra eklenmek suretiyle, kamu denetim elemanları ve sosyal sigorta müfettişleri ve sigorta yoklama memurlarının inceleme sırasında ilgililerin kayıt ve tescilli olup olmadıklarını da denetlemelerine imkân verilerek suretiyle, kayıt dışılığın azaltılmasında kamu kurum ve kuruluşları arasında yardımlaşma ve eşgüdümün sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 10. - Madde ile 1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesi değiştirilmek suretiyle, Kuruma beş yıl ve daha uzun süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılara yapılan bildirim takiben bu borçlarının ödenmemesi durumunda sigortalılıklarının durdurulması, bu kişilerin daha sonra başvurarak borçlarını ödemek istemeleri halinde ise, en son buldukları basamağın, ödeme tarihindeki tutarı üzerinden ödeme yapmaları halinde bu sürelerin yeniden sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi imkânı getirilmiştir.

Yapılan değişiklikle, Kurumun gerçek sigortalı portföyünün tespiti ile birikmiş prim borçlarını ödeyemeyecek durumda olan sigortalıların bu sürelerinin sigortalılık süresinden sayılmaması suretiyle takipten vazgeçilmesi sağlanmıştır.

Bu haktan yararlanmayan sigortalılardan hiç prim ödemesi bulunmayanların sigortalılıkları tes-cil tarihi itibarıyla, ödemesi bulunanların sigortalılıkları ise, ödedikleri primlerin tam olarak kar-şılığın ayın sonu itibarıyla durdurulacaktır.

Bu madde kapsamına giren sigortalılar hakkında zamanaşımının kesilmesi ve zamanaşımının işlememesi ile ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6), (8) ve (10) numaralı bentleri hariç anılan maddenin diğer hükümleri ve aynı Kanunun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanacağı da hüküm altına alınmıştır.

Madde 11.- Madde ile, 1479 sayılı Kanuna iki geçici madde eklenmiştir.

1479 sayılı Kanuna eklenen geçici 26 ncı madde ile, 5 yıl ve daha fazla süreye ilişkin borcu bulunan sigortalılara da prim borçlarını yapılandırma imkânı verilmekte, bu durumda bulunan sigortalıların prim borçlarını yapılandırmak için talepte bulunmayanlar veya talepte bulunup yapılandırma haklarını kaybedenler hakkında 1479 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik ek 19 uncu maddesinin uygulanması hüküm altına alınmıştır.

1479 sayılı Kanuna eklenen geçici 27 nci madde ile, sigortalıların, 31/12/2006 tarihine kadar, basamak ve prim borçlarını etkileyecek her türlü bilgi belgeyi Kuruma getirmeleri, aksi takdirde bu tarihten sonra getirilecek bilgi ve belgelerin basamak seyirlerini ve prim borçlarını etkilemeyeceği, sadece sigortalılık süresi olarak değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır. Düzenleme ile yürürlüğe girecek olan yeni sosyal güvenlik sisteminde pek çok karışıklık ve sorunlara neden olabilecek Kurumun mevcut prim hesabının yeni sistem öncesi olabildiğince sadeleştirilmesi ve Kurumun yeni sisteme uyum sürecinin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Madde 12.- Yürürlük maddesidir.

Madde 13.- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 2.9.1971 Tarih ve 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 Tarih ve 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Göre Tahakkuk Eden Prim, İdari Para Cezası, Gecikme Zammı ve Faiz Borçlarının Tahsilatının Hızlandırılması "Sosyal Güvenlik Barışı" Hakkında Kanun Teklifim; gerekçeleriyle beraber ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Kemal Sağ
Adana

GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi, 27 Şubat 2003 tarihinde yürürlüğe giren Vergi Barışı Kanunu ile, ekonomik kriz nedeniyle güç duruma düşen vergi mükelleflerine belli kolaylıklar sağlanmış ve toplumda belli bir uzlaşma ile vergi gelirlerinin tahsilatının artırılması amaçlanmıştır. Bu yasa teklifi ile aynı durumda olup, ekonomik krizden etkilenen işverenlerin sigorta prim borçları ile, küçük esnaf ve sanatkarın Bağ - Kur prim borçları için de Vergi Barışı Kanununa paralel düzenlemeler getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Bu madde ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre, prim, idari para cezası, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan işverenler ile topluluk sigortasına ve isteğe bağlı sigortaya devam edenlerin 31.12.2002 tarihine kadar tahakkuk etmiş olan prim borçları ile buna bağlı cezalarının indirim ve ödeme şartları belirlenmiştir.

Madde 2.- Bu madde ile genel ve katma bütçeli idareler, özel idareler ve belediyeler, döner sermayeli kuruluşlar ile kanunla veya kanunların verdiği yetkiye istinaden kurulan kamu kuruluşları ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren teşekkül ve kuruluşlarla bunların müessesesi, bağlı ortaklık ve iştiraklerinin prim borçları ile buna bağlı cezalarının indirim ve ödeme şartları belirlenmiştir.

Madde 3.- Bu madde ile 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Bağımsız Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa (Bağ-Kur) göre, prim ve ceza borçları bulunan sigortalıların prim borçları ile buna bağlı cezalarının indirim ve ödeme şartları belirlenmiştir.

Madde 4.- Bu madde ile 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre, prim borcu bulunan sigortalıların prim borçları ile buna bağlı cezalarının indirim ve ödeme şartları belirlenmiştir.

Madde 5.- Bu madde ile Kanunun yürürlük tarihi belirlenmiştir.

Madde 6.- Bu madde ile Kanunun Bakanlar Kurulunca yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

ADANA MİLLETVEKİLİ KEMAL SAĞ'IN TEKLİFİ
SOSYAL GÜVENLİK BARIŞI YASA TEKLİFİ

MADDE 1.- 17.7.1964 tarihli, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre prim, idari para cezası, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan işverenler ile topluluk sigortasına ve isteğe bağlı sigortaya devam edenlerin, 31.12.2002 tarihine kadar tahakkuk etmiş olan prim borçlarının tamamı ile bu primlere uygulanan gecikme zammı ve gecikme faizi yerine, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar Devlet İstatistik Enstitüsünün her ay belirlediği toptan eşya fiyat endeksinin aylık oranı esas alınarak hesaplanacak tutarın dokuz eşit taksitte tamamen ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla primlere uygulanan gecikme zammı, gecikme faizi ve idari para cezalarının tamamının,

506 sayılı Kanunun Ek 24 üncü maddesine göre sosyal yardım zammı borcu bulunan ve 2 nci madde dışında kalan diğer kuruluşlar, sosyal yardım zammı borçlarının tamamı ile bu borçlara uygulanan gecikme zammı ve gecikme faizi yerine, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar Devlet İstatistik Enstitüsünün her ay belirlediği toptan eşya fiyat endeksinin aylık oranı esas alınarak hesaplanacak tutarın dokuz eşit taksitte tamamen ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla sosyal yardım zammı borcuna uygulanan gecikme zammı veya gecikme faizinin tamamının,

Birinci fıkraya hükmüne girenlerden 31.12.2002 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim, sosyal yardım zammı ve idari para cezası borcu bulunmayıp, sadece gecikme zammı ve faiz borcu bulunanların, bu borçlarının % 50'sini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren dokuz ay içinde eşit taksitlerle ödemeleri halinde kalan borcunun tamamının,

Tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faizler geri verilmez ve mahsup edilmez.

Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuranlardan taksitlerini süresi içinde ödemeyenlerin süresinde ödenmeyen her bir taksiti için bu Kanunun uygulanma süresinde rızaen tecil faizi ile birlikte ödemeleri halinde bu Kanundan yararlanma hakları saklıdır.

Bu maddede belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödenmeyen primler ile ilgili olarak 1.1.2003 tarihinden itibaren 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesinin hükümleri uygulanır.

MADDE 2.- Genel ve katma bütçeli idareler, özel idareler ve belediyeler, döner sermayeli kuruluşlar ile kanunla veya kanunların verdiği yetkiye istinaden kurulan kamu kuruluşları ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren teşekkül ve kuruluşlarla bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başına kadar tahakkuk etmiş bulunan prim idari para cezası ve sosyal yardım zammı ile bunların gecikme zammı ve faiz borçları ile 31.12.2002 tarihine kadar doğacak sosyal yardım zammı ile bunların gecikme zammı ve faiz borçları ile 31.12.2002 tarihine kadar doğacak sosyal yardım zammı ve bunlara ait gecikme zammı 2003 Mali Yılı Hazine Müsteşarlığı Bütçesinin (4792 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi gereğince Sosyal Sigortalar Kurumuna yapılacak yardımlar) tertibindeki ödenekten Sosyal Sigortalar Kurumuna yapılan ödemeler karşılığında bu kurum ve kuruluşlar adına tahsil edilmiş sayılarak borç kayıtları kapatılır.

Sosyal Sigortalar Kurumuna bu kurum ve kuruluşların yukarıda belirtilen prim idari para cezası ve sosyal yardım zammı borçları ile ödeme tarihine kadar hesaplanacak gecikme zammı ve faiz borçlarının ödenmesi hususu ile ilgili usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile

Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığınca müştereken tespit edilir.

Yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşların bu kapsamda devam eden takibat ve yargı safhasındaki ihtilafları sona erer.

MADDE 3.- 2.9.1971 tarihli, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa göre prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalılar ile ölen borçlu sigortalıların hak sahipleri 31.12.2002 tarihine kadar tahakkuk etmiş bulunan prim borçlarının tamamı ile bu borçlara uygulanan gecikme zammı ve gecikme faizi yerine, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar Devlet İstatistik Enstitüsünün her ay belirlediği toptan eşya fiyat endeksinin aylık oranı esas alınarak hesaplanacak tutarın dokuz eşit taksitte tamamen ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla sosyal yardım zammı borcuna uygulanan gecikme zammı veya gecikme faizinin tamamının,

31.12.2002 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim borcu bulunmayıp, sadece gecikme zammı ve faiz borcu bulunanların, bu borçlarının % 50'sini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren dokuz ay içinde eşit taksitlerle ödemeleri halinde kalan borcunun tamamının

Tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faizler geri verilmez ve mahsup edilmez.

Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuranlardan taksitlerini süresi içinde ödemeyenlerin süresinde ödenmeyen her bir taksiti için bu Kanunun uygulanma süresinde rızaen tecil faizi ile birlikte ödemeleri halinde bu Kanundan yararlanma hakları saklıdır.

Bu maddede belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödenmeyen primler ile ilgili olarak 1.1.2003 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 4.- 17.10.1983 tarihli, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre prim borcu bulunan sigortalılar ile ölen borçlu sigortalıların hak sahipleri aynı Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmüne göre 31.12.2002 tarihi itibarıyla hesaplanacak birikmiş prim borçlarının % 20'sini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren dokuz ay içinde taksitler halinde ödedikleri takdirde prim borçlarının bakiyesi terkin edilir. Bu fıkra hükmüne göre ödeme yapanların 31.12.2002 tarihine kadar birikmiş prim borçlarına ödeme dönemi içinde aynı Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş primler geri verilmez ve mahsup edilmez.

Bu maddede belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödenmeyen primler ile ilgili olarak 1.1.2003 tarihinden itibaren 2926 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 5.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6.- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Hakkında Prim Barışı Kanunu Teklifim ve gerekçeleri ilişikte sunulmuştur.

Sayılarımla arz ederim.

Ahmet Ersin
İzmir

GENEL GEREKÇE

2000 Kasım ve 2001 Şubat krizleri, toplumun tüm kesimlerini ve en çok da esnaf ve sanatkarlarla diğer bağımsız çalışanları etkilemiştir. Bu krizler sonucunda 400 bin esnaf işyerini kapatmak zorunda kalmıştır. Öyle ki esnaf ve sanatkarlarla diğer bağımsız çalışanlar sokağa dökülerek, Devletle çatışma içine girmiştir.

Bu bunalımlı dönemde ve sonraki süreçte, evine eklemek götürmekte zorlanan esnaf ve sanatkarlarla diğer bağımsız çalışanlar, Bağ-Kur primlerini ödeyememiştir. Uygulanan yüksek faiz ve gecikme zammı nedeniyle, prim borçları çok yükselmiş ve hiç ödenemez duruma gelmiştir.

Bu nedenle, tıpkı Vergi Barışında olduğu gibi, esnaf ve sanatkarlarla diğer bağımsız çalışanlar için de, bir Prim Barışı sağlamak gereklidir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Ekonomik krizler nedeniyle ödenemeyen Bağ-Kur primleri, gecikme zammı ve yüksek faizlerin işletilmesi nedeniyle, hiç ödenemez duruma gelmiştir. Bu birikmiş primlerin ödenebilmesi amacıyla, prim alacağı ile Devlet İstatistik Enstitüsü'nün her ay için belirlediği TÜFE'nin aylık oranının yarısının ilavesiyle hesaplanacak tutarın 12 eşit taksitte ödenmesi durumunda, işlenmiş gecikme zammı ve faizlerin tahsilinden vazgeçilmesi gerekmektedir.

Madde 2.- Bu kanundan yararlanmak için başvuranlar hakkında, bu kanunun yürürlük tarihinden önce, 6183 sayılı Yasa gereği uygulanmış hacizlerin kaldırılması ve ödemeler nispetinde teminatların iadesi gerekir.

Madde 3.- Bu kanundan yararlanmak için başvuran ve ödemelere başlayanlar hakkında, kanunun yürürlük tarihinden sonraki aylar için gecikme zammı ve faizin uygulanmayacağına ilişkindir.

Madde 4.- Yürürlük tarih ve yürürlük süresi ile ilgilidir.

Madde 5.- Yürütme maddesidir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ AHMET ERSİN'İN TEKLİFİ
ESNAF VE SANATKÂRLAR VE DİĞER BAĞIMSIZ ÇALIŞANLAR HAKKINDA
PRİM BARIŞI KANUNU

MADDE 1.- Ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş ya da, ödeme süresi henüz geçmemiş olan Bağ-Kur prim alacaklarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi yerine, bu kanun yürürlüğe girdikten sonra, Devlet İstatistik Enstitüsünün, her ay için belirlediği Tüketici Fiyatları Endeksinin aylık oranının yarısı esas alınarak hesaplanacak tutarın, on iki eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, Bağ-Kur prim alacaklarına uygulanan gecikme zammı ve gecikme faizlerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

MADDE 2.- Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun gereğince, tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

MADDE 3.- Bu Kanundan yararlanılarak ödenen alacaklara, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonraki aylar için, gecikme zammı, faiz uygulanmaz.

MADDE 4.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Yürürlük süresi kırk beş gündür.

MADDE 5.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1479 ve 2926 sayılı yasalarda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

30.04.2003

Eşref Erdem

Ankara

GEREKÇE

Ülkemizin içinde bulunduğu olumsuz ekonomik koşullar nedeniyle, başta tarım kesimi çalışanları (çiftçiler) olmak üzere kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanların (Esnaf ve sanatkârlar ve diğer bağımsız çalışanların) prim ödeme zorluğu içine girdikleri hatta hiç güçlerinin kalmadığı bilinmektedir.

Gerek bu zorluğu aşmak, gerekse Bağ-Kur'un içinde bulunduğu prim tahsilatı güçlüğü ortadan, kaldırmak ve sigortalıların emeklilik ile sağlık sorunlarını çözmek için prim alacağının (faiz ve gecikme zammı hariç) tahsilinde taksit kolaylığının getirilmesi zorunlu olmuştur.

Kurumda 2003 yılı Mart ayı itibarıyla 2.424.437 esnaf ve sanatkâr ile diğer bağımsız çalışan, 910.417 tarımda kendi adına bağımsız çalışan (çiftçi) sigortalı kayıtlıdır. Bunlardan 1479 sayılı Yasaya göre 511.248 kişi, 2926 sayılı Yasaya göre 444.334 kişi hiç prim ödememektedir. Bu durum ise; Bağ-Kur'un prim tahsil etmekte zorluk çektiğini ortaya koymaktadır.

Bu nedenlerle prim borçlarının ödenmesinde taksit kolaylığının getirilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Yüce Meclise saygı ile sunulur.

ANKARA MİLLETVEKİLİ EŞREF ERDEM'İN TEKLİFİ
1479 VE 2926 SAYILI YASALARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA YASA ÖNERİSİ

MADDE 1.- 02/09/1971 tarih ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Yasasına aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 18.- 31/12/2002 tarihi itibarıyla prim borcu bulunan sigortalılar prim aslını 31/12/2003 tarihine kadar 6 eşit taksitle ödemeleri halinde, bu tarihe kadar tahakkuk etmiş primlere ait gecikme zammı ve faiz borçları terkin edilir.

Daha önce tahsil edilmiş olan gecikme zammı ve faiz ödemeleri geri verilmez ve mahsup edilmez.

Sigortalı ve hak sahiplerine aylık bağlanabilmesi için prim borçlarının tümünün ödenmiş olması zorunludur.

MADDE 2.- 17/10/1983 tarih ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Yasasına aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11.- 31/12/2002 tarihi itibarıyla prim borcu bulunan sigortalılar prim aslını 31/12/2003 tarihine kadar 6 eşit taksitle ödemeleri halinde, bu tarihe kadar tahakkuk etmiş primlere ait gecikme zammı ve faiz borçları alınmaz.

Daha önce tahsil edilmiş olan gecikme zammı ve faiz ödemeleri geri verilmez ve mahsup edilmez.

Sigortalı ve hak sahiplerine aylık bağlanabilmesi için prim borçlarının tümünün ödenmiş olması zorunludur.

Yürütme

MADDE 3.- Bu Yasa yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürürlük

MADDE 4.- Bu Yasa hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarafımdan hazırlanan İş ve Sigorta Barışı Kanunu teklifi ekli olarak sunulmuştur.
Gereğini arz ederim.
Saygılarımla.

Mustafa Nuri Akbulut
Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığına

(2/147) esas numaralı kanun teklifine katılmak istiyorum.
Gereğini emir ve müsaadelerinize arz ederim.
Saygılarımla. 9.11.2004

Necdet Budak
Edirne

GENEL GEREKÇE

Son yıllarda ülkemizde yaşanan ağır ekonomik koşullar nedeniyle, SSK ve Bağ-Kur'a tabi bir çok vatandaşımızın ve kuruluşların primlerini ödeyemediği, uygulanan yüksek faiz oranları ile biriken borcun katlanarak arttığı ve önemli bir kısmının nerede ise ödenmesinin imkânsız hale geldiği, ödenmeyen borcun faizi ile birlikte tahsili için başvuru alan cebri icra işlemleri nedeniyle, vatandaşın devletle karşı karşıya geldiği, tüm cebri icra yaptırımlarına rağmen, içinde bulunulan ağır ekonomik sıkıntılar nedeniyle, bu borcun tahsil edilemediği bilinmektedir.

Gelinen noktada, yaşanan olumsuz ekonomik gelişmelerin, kurum, işletme ve vatandaşlar üzerinde yarattığı tahribatın giderilmesi, hareketsiz kalan kamu alacaklarına hareket kazandırılması, bu suretle kaynak sıkıntısı içinde bulunan SSK ve Bağ-Kur'a kaynak temini zorunlu hale gelmiştir.

Bu çerçevede, öncelikle yapılması gereken, geçmişin olumsuz etkilerinin silinmesi ve tahribatın onarılması için gerekli önlemlerin alınmasıdır. Bu ihtiyacı gidermek üzere hazırlanan iş bu kanun teklifi, "İş ve Sigorta Barışı" nı sağlayacak olumlu bir başlangıç olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Madde ile tahsilatın hızlandırılmasına konu alacakların türleri ile alacaklı kurumlara açıklık getirilmekte, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamına giren sigorta primleri ve idari para cezalarının, 1479 sayılı Bağ-Kur Kanunu kapsamına giren primlerin, 2926 sayılı Tarım Kanunu kapsamındaki primlerle, bunların gecikme faizi ve gecikme cezalarının madde kapsamında olduğuna işaret edilmektedir.

Madde 2.- Madde ile yapılan düzenlemede, kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş olan ya da henüz ödeme süresi geçmemiş olan SSK ve Bağ-Kur kapsamına giren borçların tamamının ödenmesi şartıyla, bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve gecikme cezalarının bir bölümünün tahsilinden vazgeçilmekte, ödenecek kısmın ise ikişer aylık ara ile 9 eşit taksitte ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 3.- Madde ile yapılan düzenlemede, kanununun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle davaya konu edilen kurum alacaklarına açıklık getirilmekte, devam eden davalar ile kurum lehine karara bağlanıp kesinleşen davalardan dolayı da, süresi içinde yapılacak başvuruların yasa kapsamında değerlendirileceğine işaret edilmektedir.

Madde 4.- Madde ile red iade ve mahsup edilemeyecek durumlar ile iade ve mahsubun mümkün olabileceği durumlar belirtilmekte, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemelerin, bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılamayacağı, ancak, davaya konu edilen alacaklarla ilgili olarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarlar mahkemelerde devam eden davalar için, bu maddeden yararlanmak üzere başvurularla ilgili olarak mahsuben iade edilebileceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 5.- Madde ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme ve Kanundan yararlanmak isteyenlere başvuru süresi tespit etmeye yetki verilmektedir.

Madde 6.- Yürürlük maddesidir.

Madde 7.- Yürütme maddesidir.

ERZURUM MİLLETVEKİLİ MUSTAFA NURİ AKBULUT'UN TEKLİFİ İŞ VE SİGORTA BARIŞI KANUN TEKLİFİ

Kapsam

MADDE 1.- Bu Kanun hükümleri;

a) 29.30.31 Temmuz.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamına giren sigorta primleri, idari para cezaları, gecikme faizleri, gecikme cezaları,

b) 14 Eylül 1971 tarih ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamına giren prim, gecikme faizi ve gecikme cezalarını,

c) 20 Ekim 1983 tarih ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamındaki prim, gecikme faizi ve gecikme cezaları,

Hakkında uygulanır.

Kesinleşmiş alacaklar

MADDE 2.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, (Bu tarih dahil)

1. a) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan SSK primleri ve SSK ve Bölge Çalışma Müdürlüklerince uygulanan idari para cezalarının tamamı ile bu prim ve idari para cezalarına ilişkin gecikme zammı ve gecikme faizinin ayrı ayrı % 20'sinin, Kanunun yürürlüğünü takip eden ayın sonundan itibaren ikişer aylık ara ile 9 eşit taksitte tamamen ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla prim ve idari para cezalarına uygulanan gecikme zammı ve gecikme faizinin kalan % 80'inin,

b) Asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş olan SSK prim ve idari para cezalarıyla ilgili olarak, kısmi ödeme halinde kalan kısmın tamamı ile gecikme zammı ve gecikme faizlerinin ayrı ayrı % 20'sinin, Kanunun yürürlüğünü takip eden ayın sonundan itibaren ikişer aylık ara ile 9 eşit taksitte tamamen ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, gecikme zammı ve gecikme faizinin kalan % 80'inin ,

c) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan Esnaf ve Sanatkârlarla Diğer Bağımsız Çalışanlar ve Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunları kapsamındaki primlerinin tamamı ile bu primlere ilişkin gecikme zammı ve gecikme faizlerinin ayrı ayrı % 20'sinin, Kanunun yürürlüğünü takip eden ayın sonundan itibaren ikişer aylık ara ile 9 eşit taksitte tamamen ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla primlere uygulanan gecikme zammı ve gecikme faizinin kalan % 80'inin,

d) Asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş olan Esnaf ve Sanatkârlarla Diğer Bağımsız Çalışanlar ve Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunları kapsamındaki primlerinin tamamı ile bu primlere ilişkin gecikme zammı ve gecikme faizi ayrı ayrı % 20'sinin, Kanunun yürürlüğünü takip eden ayın sonundan itibaren ikişer aylık ara ile 9 eşit taksitte tamamen ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla primlere uygulanan gecikme zammı ve gecikme faizinin kalan % 80'inin,

Tahsilinden vazgeçilir.

e) 2. maddenin a, b, c, d bentlerinde yazılı borçlarının tamamını peşin olarak ödeyecekler için toplam borç % 20 oranında indirimle tahsil edilir.

2. (1) numaralı fıkra kapsamına giren alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nisbetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Dava safhasında olan ve kesinleşmiş alacaklar

MADDE 3.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle, dava konusu edilmiş olan SSK ve Bağ-Kur alacakları ile ilgili olarak, yasadan yararlanmak isteyenler, davalardan vazgeçmek şartıyla yasada belirtilen indirim ve ödeme kolaylığından istifade edebilirler. Açılan davaların, kurum lehine karara bağlanıp kesinleşmiş olması, mükelleflerin bu yasadan faydalanmasına engel değildir.

İade edilmeyecek alacaklar

MADDE 4.- 1. Bu Kanun kapsamında yapılan ödemeler red, iade ve mahsup edilmez.

2. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemelerin, bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz. Ancak, davaya konu edilen alacaklarla ilgili olarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarlar mahkemelerde devam eden davalar için, bu maddeden yararlanmak üzere başvurularla ilgili olarak mahsuben iade edilebilir.

Yetki

MADDE 5.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve bu Kanundan yararlanmak isteyenlere başvuru süresi tespit etmeye yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 6.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifimiz, gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

<i>Hasan Ören</i>	<i>Bülent Baratalı</i>	<i>Erol Tinastepe</i>
Manisa	İzmir	Erzincan
<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Naci Aslan</i>
Manisa	Adana	Ağrı
<i>Erdal Karademir</i>	<i>Osman Coşkunoğlu</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
İzmir	Uşak	Niğde
<i>Nuri Çilingir</i>	<i>Kemal Sağ</i>	<i>İsmail Değerli</i>
Manisa	Adana	Ankara
<i>Atıla Emek</i>	<i>Mustafa Gazalcı</i>	<i>Vezir Akdemir</i>
Antalya	Denizli	İzmir
<i>Mehmet Parlakyiğit</i>	<i>Kazım Türkmen</i>	<i>Ahmet Yılmaz Kaya</i>
Kahramanmaraş	Ordu	Gaziantep
<i>Mehmet Neşşar</i>	<i>Türkân Miçooğulları</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Denizli	İzmir	Afyonkarahisar
<i>Ahmet Küçük</i>	<i>Feridun Baloğlu</i>	<i>Muharrem Kılıç</i>
Çanakkale	Antalya	Malatya
<i>M. Ziya Yergök</i>	<i>Atilla Kart</i>	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Adana	Konya	Çorum
<i>İzzet Çetin</i>	<i>Sezai Önder</i>	<i>Mehmet Boztaş</i>
Kocaeli	Samsun	Aydın
<i>Mehmet Işık</i>	<i>Ali Rıza Gülçiçek</i>	<i>Zekeriya Akıncı</i>
Giresun	İstanbul	Ankara
<i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i>	<i>Sedat Pekel</i>	<i>Oya Araslı</i>
Balıkesir	Ankara	İzmir
<i>A. Rezzak Erten</i>	<i>Birgen Keleş</i>	<i>Mustafa Özyurt</i>
Malatya	İstanbul	Bursa
<i>Osman Özcan</i>	<i>Yavuz Altınorak</i>	<i>Özlem Çerçioğlu</i>
Antalya	Kırklareli	Aydın
	<i>Tuncay Ercenk</i>	
	Antalya	

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde sosyal güvenlik sisteminin içinde bulunduğu durumdan kurtulması ve hazineye yük olmaktan çıkarılması amacıyla zaman zaman mevzuat değişiklikleri yapılmaktadır. Kurum alacaklarının 18.5 milyar Yeni Türk Lirasına ulaştığı söylenmektedir. Bunun 10 milyarı faiz alacağıdır. 1986 yılından bu yana prim ödemeyen bir esnafın faizlerle birlikte borcu 19-20 bin Yeni Türk Lirasını bulmaktadır. Geçen yıllarda uygulanan yeniden yapılandırmalarda faize faiz uygulanmasından dolayı başarısız olunmuş ve istenilen prim tahsilatı yapılamamıştır. Bu durum sonrasındaki prim ödemelerini de etkilemiştir. Ayrıca bu alacağın büyük bir kısmı meçhul hale gelmiştir.

Bu Kanun ile, kurumun prim alacaklarının büyük bir kısmının tahsil edilmesi sağlanacaktır. Önceki yıllarda uygulanan yüksek faiz ile katlanan borçlar ödenebilir hale gelecektir. Yıllarca biriken borcunu ödeme umudu kalmayanların, borçlarını taksitle ödeme imkânından yararlanmaları, bundan sonraki prim tahsilatlarının da düzenli ödenmesinin yolunu açacaktır. Bir iki ay prim ödemiş sonrasında hiçbir ödeme yapmayanlar bu Kanundan yararlanarak sistem içinde aktif sigortalı haline geleceklerdir. Borçlarından dolayı bozulmuş olan kurum-sigortalı barışı yeniden sağlanacak ülkemizin sosyal güvenlik sisteminin bir yarısı daha sarılacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Bu madde ile Bağ-Kur'a borcu bulunan sigortalıların prim borçları yeni faizle yeniden hesaplanacak ve 36 aya kadar taksit yapma imkânı sağlanacaktır. Peşin ödenmesi durumunda borca faiz işlemeyeceğinden Kanundan yararlanma cazip hale gelecektir.

Madde 2. - Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 3. - Bu madde yürütme maddesidir.

**MANİSA MİLLETVEKİLİ HASAN ÖREN VE 42 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ
1479 SAYILI ESNAF VE SANATKARLAR VE DİĞER BAĞIMSIZ ÇALIŞANLAR SOSYAL
SİGORTALAR KANUNUNA EK GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1. - 1479 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 24. - 1479 ve 2928 sayılı Kanuna tabi sigortalılardan Bağ-Kur'a borcu bulunanlar, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla biriken prim borçlarının ana parasının tamamını, üç ay içinde başvurmaları halinde yeniden yapılandırılarak en fazla 36 ay taksitle ödeyebilirler. Bu tarihe kadar uygulanan faiz alacaklarından vazgeçilerek, gecikme cezası aylık % 2 faizle yeniden hesaplanır.

Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde toplam borcun peşin ödenmesi durumunda ana para dışında herhangi bir faiz ve gecikme cezası alınmaz.

Bu Kanundan yararlanarak borcunun tamamını ödeyen sigortalıların borca konu süreleri sigortalılık sürelerine eklenir.

Bağ-Kur tarafından bu Kanun kapsamındaki alacaklar için başlatılmış bulunan idari ve kanuni takibat işlemleri hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durur.

Bu Kanundan yararlanmak için başvuruda bulunan ancak borcu zamanında ödemeyenler için 1479 ve 2928 sayılı Kanun hükümleri aynen devam eder.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bağ-Kur ve Sosyal Sigortalar Kurumuna Ait Birikmiş Prim Borçlarına Ödeme Kolaylığı Getirilmesi Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

<i>Muharrem Toprak</i>	<i>Naci Aslan</i>	<i>A. Rezzak Ertan</i>
<i>İzmir</i>	<i>Ağrı</i>	<i>İzmir</i>
<i>Hüseyin Ekmekçioğlu</i>	<i>Atilla Emek</i>	<i>Ufuk Özkan</i>
<i>Antalya</i>	<i>Antalya</i>	<i>Manisa</i>
<i>Ali Oksal</i>	<i>Fahrettin Üstün</i>	<i>Tacidar Seyhan</i>
<i>Mersin</i>	<i>Muğla</i>	<i>Adana</i>
<i>Ahmet Ersin</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>R. Kerim Özkan</i>
<i>İzmir</i>	<i>Adana</i>	<i>Burdur</i>
<i>Orhan Eraslan</i>	<i>Feridun Baloğlu</i>	<i>Sedat Pekel</i>
<i>Niğde</i>	<i>Antalya</i>	<i>Bahkesir</i>
<i>Engin Altay</i>	<i>Mevlüt Coşkun</i>	<i>Ali Cumhuri Yaka</i>
<i>Sinop</i>	<i>Isparta</i>	<i>Muğla</i>
<i>Sedat Uzunbay</i>	<i>Nurettin Sözen</i>	<i>Nadir Saraç</i>
<i>İzmir</i>	<i>Sivas</i>	<i>Zonguldak</i>
<i>Nail Kamacı</i>	<i>Mehmet Ali Arıkan</i>	<i>Erol Tinastep</i>
<i>Antalya</i>	<i>Eskişehir</i>	<i>Erzincan</i>
<i>Vahit Çekmez</i>	<i>Hatil Ünlütepe</i>	<i>Ali Kemal Deveciler</i>
<i>Mersin</i>	<i>Afyonkarahisar</i>	<i>Bahkesir</i>
<i>M. Ziya Yergök</i>		<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
<i>Adana</i>		<i>Çorum</i>

GEREKÇE

Ülkemizin içinde bulunduğu, özellikle 2001 yılında yaşanan ekonomik kriz ve buna bağlı olarak ortaya çıkan şartlar, üretim ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren firmaları finansal darboğaza sürüklemiştir. Bu durum, işletmelerin, devlete yani mali kurumlara ve sosyal güvenlik kuruluşlarına olan yükümlülüklerini zamanında yerine getirememelerine sebep olmuştur.

Darboğaza giren kişi ve kuruluşlar, sigorta primlerini zamanında ödeyemedikleri için yüksek oranda gecikme zamlarına çarptırılmışlar. Böylece, yüksek zam ve faizlerle ağırlaşan ve ödenemez hale gelen yükümlülüklerden dolayı vatandaşlarımız, icra takibine maruz kalarak ihtilafli duruma düşmüşlerdir.

Bu teklifle, prim borçlularına gerekli başvuru süresi tanınarak, borç asılları ile yeniden hesaplanacak makul düzeydeki zam ve faizlerin eklenmesi sonucu tespit edilen toplam borcun ödeme taksitleri Temmuz 2005 den başlatılmaktadır.

Borç asılları sabit tutularak, gecikme zam ve faizleri ile tecil faizlerinin düşürülmesi ve borcun taksitlendirilmesi, finansal darboğaza giren kişilere ve firmalara devletin göstermesi gereken bir kolaylık olacaktır. Böylece ülkemizdeki istihdam sorununa bir nebze de olsa katkı sağlayacaktır.

Diğer taraftan, kamu finansmanının sağlanmasında reel faiz oranlarının yüksekliği borçlanma maliyetlerini arttırmaktadır. Söz konusu teklifle peşin ödenen primlerin borçlanma maliyetlerini düşüreceği kesindir. Böylelikle hem de primini peşin ödeyen vatandaş kazançlı çıkacaktır.

Ayrıca, söz konusu ekstra ödemelerin mükelleflere ek finansman yükü getirmemesi için, şartlar gereği gecikme zamları ve tecil faizlerinin vergi yönünden gider yazılabilmesi uygun olacaktır. Kanun teklifim, yukarıda belirtilen amaçlara yöneliktir.

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ FAHRETTİN ÜSTÜN İLE 28 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ
BAĞ-KUR VE SSK'YA AİT BİRİKMİŞ PRİM BORÇLARINA ÖDEME KOLAYLIĞI
GETİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1.- 31.12.2001 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunundan kaynaklanan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında kanun hükümlerine göre takip ve tahsil olunan prim, işsizlik sigortası primi, sosyal yardım zammı, topluluk sigortası primi, idarî para cezası ile bu alacak asıllarına isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve diğer fer'î alacaklar bu maddede yer alan esaslara göre tecil ve taksitlendirmeye tâbi tutulur.

Tecil ve taksitlendirmeden yararlanmak için, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 6 ay içerisinde yazılı başvuruda bulunulur ve bu alacaklar için ihtilafa gidilmez veya ihtilaftan vazgeçilir. Belirlenen süre içerisinde başvuruda bulunmayan borçlular, bu kanun hükümlerinden yararlanamazlar.

Tecil ve taksitlendirmeden yararlanacak olan kamu alacaklarının ilk taksiti, Temmuz 2005 tarihinden başlamak üzere 36 ayda ve eşit taksitler halinde ödenir.

Tecil ve tasitlendirilecek kamu alacaklarının asıllarına normal vade tarihinden tecil tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı ve gecikme faizi oranı; TÜFE'nin yıllık enflasyon oranı olarak uygulanır. Tecil kapsamına girmekle birlikte, bu kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilen kamu alacakları red ve iade edilmez.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 2926 sayılı Tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre prim ödeyenler, şayet söz konusu primlerini vadesinden önce peşin olarak öderlerse, ödedikleri prim toplamından aylık % 1 oranında indirimle gidilir.

Tecil ve taksitlendirme işlemleri BAĞ-KUR Genel Müdürlüğü ile Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığınca sonuçlandırılır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, bu işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve tecil işlemleri için bir kereye mahsus olmak üzere borçlulara ek başvuru süresi tespit etmeye yetkilidir.

MADDE 2.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 2926 Sayılı Tarım sektöründe kendi adına ve hesabına çalışanların Sosyal Sigortalar Kanununa göre tahakkuk etmiş olan prim borçlarının tahsilatının artırılarak bütçeye kaynak sağlanması amacıyla hazırlanmış olduğum Sosyal Güvenlik ve Prim Barışı Hakkında Kanun Teklifim gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arze ederim.

25.04.2005

Mikail Arslan

Kırşehir

GENEL GEREKÇE

Geçtiğimiz 2000 ve 2001 yıllarında ard arda yaşanan mali krizler toplumun tüm kesimlerini derinden etkilemiş, sayıları yüz binlerle ifade edilen bir çok iş yeri ve imalathane kapanırken çok sayıda vatandaşımız da işsiz kalmıştır. Yanında çalıştırdığı işçilerini çıkarmak zorunda kalan bir çok esnaf ve sanatkarımız evinin geçimini sağlayamaz duruma gelmiştir.

O dönemlerde uygulanan yüksek faiz ve gecikme zamları esnaf ve sanatkarımızı prim borçlarını dahi ödeyemez hale getirmiştir. Şubat 2003 tarihinde vatandaşın sesine kulak veren hükümetimiz Vergi Barışı Kanunu çıkartarak ekonomik kriz sebebiyle bunalıma giren vergi mükelleflerini toplumsal uzlaşma yoluyla bir nebze de olsa rahatlatmış böylece vergi gelirlerinin de artmasını sağlamıştır.

Bu Yasa Teklifimizin kanunlaşması halinde Vergi Barışı Kanununa paralel olarak ekonomik krizden etkilenen işverenler ile küçük ve orta ölçekli esnaf ve sanatkarımızın Bağ-Kur prim borçları ile isteğe bağlı sigorta primi ödeyenlerin ve 2926 sayılı Kanuna tâbi olan tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlardan prim borcu bulunan sigortalıların 31.12.2002 tarihine kadar tahakkuk etmiş olan prim borçları ile buna bağlı cezaların indirimi ve ödeme kolaylığı sağlanacaktır.

KIRŞEHİR MİLLETVEKİLİ MIKAİL ARSLAN'IN TEKLİFİ
SOSYAL GÜVENLİK VE PRİM BARIŞI KANUN TEKLİFİ

MADDE 1.- Mali ve ekonomik kriz sebebiyle zamanında ödenemeyen 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre prim borcu, idari para cezası, gecikme zammı ve bunlara ilişkin faiz borcu bulunan işverenler ile isteğe bağlı sigorta ödeyenlerin,

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre (Bağ-Kur) borcu bulunanların,

2926 sayılı Kanunda belirtilen ve Tarımda kendi adına ve hesabına çalışanların, 31.12.2002 tarihine kadar birikmiş olan prim borçlarının tamamı ile bu primlere uygulanan gecikme zammı ve faizinin tahsili yerine Devlet İstatistik Enstitüsünün her ay açıkladığı TEFİ (Toptan Eşya Fiyat Endeksi'nin aylık oranı esas alınmak suretiyle hesaplanacak tutarın altı eşit taksitte tamamen ödemesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla primlere uygulanan gecikme zammı ve gecikme faizinin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Birinci fıkraya hükmüne girenlerden tahakkuk etmiş prim borcu ve idari para cezası bulunmayanların, üzerlerinde alacak olarak gözüken gecikme zammı ve faiz borcunun % 65'ini bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aydan itibaren altı ay içerisinde eşit taksitlerle veya bir defada ödemeleri halinde kalan borcun tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuranlardan taksitlerini süresi içinde ödemeyenlere, süresinde ödenmeyen her bir taksiti için tecil faizi uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faiz miktarları geri ödenmez ve mahsup edilmez.

MADDE 2.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.- Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonu
Esas No.: 1/1122
Karar No.: 31

16.11.2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca, 25.10.2005 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, "Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Başkanlığınıza 28.10.2005 tarihinde esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna ve tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiş ve Komisyonumuz, 10.11.2005 tarihli 26 ncı toplantısında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı başkanlığında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, SSK Başkanlığı, Bağ-Kur Genel Müdürlüğü, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcileri ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK), Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK İŞ), Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) yetkililerinin katılımıyla Tasarını inceleyip görüşmüştür.

Tasarı ile, 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan ekonomik krizler sebebiyle işyeri sahiplerinin, işletmelerin, işverenlerin uğradıkları mağduriyetin belirli ölçülerde giderilmesi, sosyal güvenlik kurumlarına ödemeleri gereken prim borçlarının ödenebilir seviyeye getirilmesi, sosyal güvenlik kurumlarının birikmiş alacaklarının tahsil edilmesi, yeni borç birikimlerinin önüne geçilmesi ve sosyal güvenlik prim alacaklarının tahsilinde kurumların daha etkin takip yapabilmelerine imkan tanınması öngörülmektedir.

Komisyon toplantısına katılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından Tasarı ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

Sayın Bakan tarafından;

Tasarı ile, 2005 mart ayı itibarıyla SSK'nın toplam 4.6 milyar YTL alacağı ile , Bağ-Kur'un toplam 16,7 milyar YTL prim alacağının yeniden yapılandırılacağı,

Yeniden yapılandırmanın;

Bağ-Kur'da tüm borçları ve

a) SSK'da borç aslı 50 000 YTL ve altında olanlar için, Borç asıllarına;

1998 yılı sonuna kadar gecikme cezası,

1999 yılından başvuru tarihine kadar ise gecikme cezası oranları yerine enflasyon (TEFE) oranı,

Bu hesap sonucu borcun ait olduğu döneme bağlı olarak toplam borç tutarında farklı oranlarda terkin yapılacağı,

b) SSK'da borç aslı 50 000 YTL üzerinde olanlar için;

Maliye Bakanlığınca "çok zor durum" halinin belirlenmesi için kullanılan likidite rasyosu esas alınarak borçlu kurumun mali durumuna bağlı olarak % 30'a kadar terkin yapılabileceği,

Tasarının kapsamının; 31.3.2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan Bağ-Kur kapsamında takip edilen prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları,

SSK Kapsamında takip edilen özel sektör işverenlerinin sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezaları borçları ile,

Yine SSK kapsamında 31.3.2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatı ve ihale konusu iş-lerden dolayı fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak borçların yeniden yapılandırılacağı,

Başvuru süresinin kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takiben aybaşından itibaren 2 ay olacağı, bu süreyi 1 ay uzatmaya kurumların yönetim kurullarının karar vereceği,

Bağ-Kur'luların sağlık hizmetinden yararlanabilmesi için toplam borçlarının % 50'sini peşin olarak ödeyenler veya taksitlendirilmiş borçlarının yarısını ödeyenler için sağlık hizmetinden faydalanmanın mümkün olacağı,

Taksit sayısının en fazla 36 ay olacağı ve söz konusu borcun oniki ayda ödenmesi durumunda yıllık % 5, oniki ayı aşan sürede ödenmesi durumunda % 6, yirmidört ayı aşan sürede ödenmesi durumunda % 7 olacağı ve taksitlendirme süresinde taksitlendirilmiş borçlara hazine borçlanma faizi (DİBS) uygulanmayacağı.

belirtilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sırasında bu tasarının uzun zamandır esnafın ve sigortalının beklediği bir kanun tasarısı olduğu, mali açıdan ekonomik sıkıntıda olan işyerleri için de bu tür kanunların olması gerektiği belirtilerek Tasarının tümünün görüşülmesi sırasında Tasarı ile ilgili komisyon üyeleri ve sosyal taraflar bazı görüşler ileri sürmüşlerdir. Komisyon üyeleri ve sosyal taraflar,

Gerçek anlamda ekonomik durumu bozuk olan, primlerini de bu sebeple ödeyemeyen işyerleri için de yasal düzenlemenin olması gerektiğini,

Hesaplama yöntemlerinde TEFE ve TÜFE oranlarının 1999 tarihinden itibaren uygulanması durumunda enflasyon oranlarının yüzde 50 civarında olduğu düşünülürse borç tutarının artacağı, prim aslının bugünkü TEFE ile hesaplanmasının daha fazla katılımcının olmasını sağlayacağını,

Terkin oranının yüzde 10 ile yüzde 30 arasında değil, yüzde 25 ile yüzde 40 arasında olması gerektiğini,

Geçmişteki prim borcunu ödeyemeyen Bağ-Kur'luların sağlık hizmeti alamayıp ilaç ve tedavi yardımlarından yararlanamadıkları halde, Bağ-Kur prim borçları sağlık kesintisi ve diğer kesintinin birleşmesinden meydana gelen sağlık primlerini de ödemek zorunda kaldıkları, oysa bir işverenin yanında çalışan sigortalı bir işçinin, sigortalılığının kuruma bildirildiği tarihten belli bir süre sonra primini yatırmasa da sağlık hizmetinden yararlandığı düşünülürse sağlık hizmetinden yararlanmanın bir paralellikte olmasının uygun olacağını,

İleri sürmüşlerdir.

Bu arada Tasarının geneli ile ilgili üzere bir önerge verilmiştir. SSK ve Bağ-Kur alacaklarının tümünün bir defaya mahsus olmak üzere tamamının affedilmesine yönelik olarak verilen önerge oylanarak kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde tasarının genel gerekçesi kabul edilmiştir.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasından sonra, maddelerine geçilmesi hususu tartışılmış ve Tasarının maddelerine geçilmeden yapılan değerlendirme ve önerilerle birlikte esas komisyon olan Plan ve Bütçe komisyonuna gönderilmesine karar verilmiştir.

Bu anlamda Komisyon üyelerimizin bazı önerileri olmuştur ve bu önerilerin esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından değerlendirilmesi istenmiştir.

Bu önerileri şöyle sıralayabiliriz:

Tasarıda konut yapı kooperatiflerinin nasıl indirimden yararlanacağı konusunda açıklık getirilmediği belirtilmiştir. Tasarının 1 inci maddesinde 31.3.2003 tarihinden önce biten inşaatlarda yeterli işçilik bildirimi yapılmadığı anlaşılan işverenlerin borçlarının yeniden yapılandırılacağı bildirilmektedir. Ancak maddede konut yapı kooperatiflerinin nasıl indirimden yararlanacağı konusunda açıklığın olmadığı, bu kooperatiflerin kâr zarar kurumları olmayıp üyelere konut yapma kuruluşları olduğu ve zararlarının olmadığı düşünüldüğünde söz konusu kooperatiflerin indirimden yararlanamayacakları anlamına geleceği ve bu durumdaki kooperatifler için borçlandırılan ve yeniden yapılandırılan kısım için ne kadar indirimin yapılacağı belirlenmesi gerektiği savunulmuştur.

Topluluk sigortası bakımından; değerlendirme yapılmış, özellikle avukatlar ve noterler bakımından topluluk sigortasındaki birikmiş borçların da bu kapsama alınması gerektiği savunulmuştur.

Tasarının kapsamı bakımından; 31.3.2005 tarihinden kanunun yürürlüğe gireceği tarihe kadar geçen 9 aylık sürede tahakkuk edecek yeni borç tutarının takibi ve tahsili teknik güçlükler içerdiğinden ve konunun anlaşılabilir hale getirilebilmesi ve uygulayıcı kurumlara teknik olarak kolaylık sağlanması gerekçeleriyle yapılandırılacak borçların hesap tarihinin 31.3.2005 tarihi yerine 31.10.2005 olarak düzeltilmesinin daha uygun olacağı savunulmuştur.

Bir diğer öneri de taksitlendirme süresinin 36 aydan 48 aya yaymanın esnafın, vatandaşın yükünü daha azaltacağı savunulmuştur.

Komisyonumuzda Tasarı, yukarıdaki önerilerin Plan ve Bütçe Komisyonuna iletilerek, maddelerine geçilmeden kabul edilmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Cevdet Erdöl</i> Trabzon Kâtip <i>Mehmet Kılıç</i> Konya	Başkanvekili <i>Nevzat Doğan</i> Kocaeli Üye Mehmet Kerim Yıldız Ağrı (İmzada bulunamadı)	Sözcü <i>Sabri Varan</i> Gümüşhane Üye <i>Ahmet Yaşar</i> Aksaray
Üye <i>Muzaffer Kurtulmuşoğlu</i> Ankara Üye <i>Osman Akman</i> Antalya	Üye <i>Bayram Meral</i> Ankara Üye Turhan Çömez Balıkesir (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Remziye Öztoprak</i> Ankara Üye <i>Şerif Birinç</i> Bursa
Üye <i>Agah Kafkas</i> Çorum Üye <i>Hüseyin Tanrıverdi</i> Manisa	Üye <i>İrfan Rıza Yazıcıoğlu</i> Diyarbakır Üye <i>Mahmut Dıyan</i> Mardin	Üye <i>İzzet Çetin</i> Kocaeli Üye <i>Ali Arslan</i> Muğla
Üye Feramus Şahin Tokat (İmzada bulunamadı)		Üye <i>Alim Tunç</i> Uşak

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

18/1/2006

Esas No: 1/1122, 2/116, 2/124, 2/137, 2/147, 2/379, 2/399, 2/457

Karar No: 66

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 25.10.2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 28.10.2005 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/1122 esas numaralı "Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 28.12.2005 tarihinde, Hükümeti temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı, Bağ-Kur Genel Müdürlüğü ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 34 üncü birleşiminde; 2/116, 2/124, 2/137, 2/147, 2/379, 2/399 ve 2/457 esas numaralı Kanun Teklifleriyle aynı mahiyette olması nedeniyle İçtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birleştirilmiş ve görüşmelerde 1/1122 esas numaralı Tasarının esas alınmasına karar verilmesi suretiyle incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan ekonomik krizler ülkemizin ekonomik ve sosyal hayatında ciddi boyutlarda olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Bu krizlerin etkisi doğrudan ekonomik hayata yansiyarak üretimin daralmasına, işletmelerin mali bünyelerinin zayıflamasına, işyerlerinin kapanmasına ve işsizliğin artmasına sebep olmuştur. Ekonomide yaşanan olumsuz gelişmelerin en önemli sonuçlarından biri de işverenler ile esnaf ve sanatkarların finansal sıkıntılar nedeniyle sosyal güvenlik kurumlarına ödemeleri gereken primlerini ödeyememeleri olmuştur.

Yaşanan bu olumsuz gelişmelere bağlı olarak sosyal güvenlik kurumlarının mali dengeleri bozulmuştur. Prim gelirlerinin zamanında ve tam olarak tahsil edilememesi sonucunda 2006 yılı itibariyle 20 milyar YTL'yi aşan sosyal güvenlik açıkları oluşmuştur. Oransal olarak ise Bağ-Kur ve SSK'ya olan borçlar 2002 yılından 2004 yılı sonuna kadar %74 oranında artmıştır.

Sosyal güvenlik kurumlarının aktüeryal dengelerinin korunmasında en önemli faktörlerden biri de kayıt dışı istihdamın önlenmesi ve yeni istihdam alanları yaratılarak işsizliğin azaltılmasıdır. Yaşanan olumsuz ekonomik gelişmelerin işverenler ve işletmeler üzerindeki tahribatının giderilmesi, sağlıklı bir gelişme ve büyüme için gereken tedbirlerin alınması amacıyla SSK ve Bağ-Kur'un birikmiş alacaklarının enflasyon rakamları baz alınarak güncellenmesi suretiyle alacak asıllarının değerinin korunması; bunun yanı sıra borçluların gecikme zammı ve faiz yüklerinin, özellikle 2000 ve 2001 ekonomik krizlerinin olumsuz etkileri nedeniyle daha ağırlaşan mağduriyetlerinin belirli ölçüde giderilmesi; aynı zamanda borçluların tekrar sisteme düzenli prim ödemelerinin teşviki amacıyla borcun ödenebilir seviyeye getirilmesi; kurumların birikmiş alacaklarının tahsil edilmesi, yeni borç birikimlerinin önüne geçilmesi ve sosyal güvenlik prim alacaklarının tahsilinde kurumların daha etkin bir takip yapabilmelerine imkân tanınmasına yönelik düzenlemelerin yapılması bir zorunluluk arz etmektedir. Ayrıca bu yönde bir düzenleme yapılması, yapılacak sosyal güvenlik reformlarıyla, kurulacak yeni sosyal güvenlik sistemine sorunsuz bir şekilde geçilmesi için de önem arz etmektedir.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- 31.3.2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan; Bağ-Kur'un takip edilen prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları ile SSK'nın işveren sayılan özel sektör işverenlerinin, takip ve tahsil olunan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezasının yanı sıra 506 sayılı Kanunun 83 üncü maddesinde sayılı kurum ve kuruluşlarca ihale suretiyle yaptırılan işler ile özel bina inşaatı işyerlerinden dolayı Sosyal Sigortalar Kurumuna yeterli işçilik bildiriminde bulunup bulunmadığının tespiti hususunda yapılan ön değerlendirme ve araştırma sonucunda ortaya çıkan fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanan borçların yeniden yapılandırılmasının,

- Borçların yeniden yapılandırılmasının, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren iki ay içerisinde ilgili kurumlara başvurmak suretiyle sağlanmasının,

- Bağ-Kur kapsamında olan sigortalılar ile borç aslı 50.000 YTL ve altında olan SSK kapsamındaki özel sektör işveren borçlarından, 31/12/1998 öncesi dönemlere ait olanlar için yürürlükteki oranlar esas alınarak gecikme zammı hesaplanmasının, bu tarihten sonrakiler için ise TEFE ve ÜFE oranlarının uygulanması suretiyle borcun yeniden hesaplanmasının,

- SSK kapsamında olan 50 bin YTL ve üzerindeki özel sektör borçlu işverenlerinin ödeme gücünün tespitinde finansal analiz tekniklerinden likidite oranları kullanılarak bu işverenlerin borç tutarının belli oranlarda terkin edilmesinin ve kalan borcun 36 aya kadar taksitle ödenmesinin,

- Taksitlendirilen borcun reel değer kaybına uğramaması için yeniden yapılandırılan borçlara, yapılandırma süresince yapılandırma süresine bağlı olarak taksitlendirme farkı uygulanmasının,

- Yeniden yapılandırılan borçlarının taksitlerini bir takvim yılı içinde üç defa veya taksitlendirme süresi içindeki aynı mahiyetteki cari borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılını da iki defa yerine getirmeyenlerin Kanun hükümlerinden yararlanamayacağını,

- Borçluların taksit ödemelerini aksatmaları halinde aksatılan taksitlerin Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizine bir puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranı üzerinden ödenmesi kaydıyla yeniden yapılandırma hükümlerinden faydalanma hakkının devam etmesinin,

- İlgili kanun hükümlerine göre borçlarını taksitlendirerek ödemekte olanların da kalan borç tutarı için başvuru süresinde talep etmeleri halinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanabileceğinin,

- Sosyal Sigortalar Kurumuna borç aslı 50.000 YTL'nin üzerinde olan borçlu işverenlerden yapılandırma dönemindeki yıllık gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi ödeme yükümlülüklerini yerine getirmeyenlerin bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybedeceklerinin,

- Borçlarını yeniden yapılandırmak isteyenler hakkında daha önce haklarında yapılan icra takipleri neticesinde haczedilen mallar üzerindeki hacizler ile alınmış teminatların, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılmasının, buna isabet eden teminatların iade edilmesi ve borçların tamamının ödenmesi beklenilmeden mahcuz malların veya teminatların bir kısmının borçlulara iade edilmesinin,

- Borçluların bu Kanundan yararlanabilmelerinin borçlarından dolayı idare ve yargı nezdindeki ihtilaflarından vazgeçmelerinin,

- Bağ-Kur sigortalılarının taksitlendirilen toplam borçlarının yüzde 50'sini peşin veya taksitler halinde ödemesi durumunda sağlık sigortasından yararlandırılmalarına olanak sağlanmasının,

- Borçlarını yeniden yapılandırmayan veya kurumların ilgili mevzuatına göre taksitlendirmeyen ve yeniden yapılandırdığı veya taksitlendirdiği borçlarını ödemeyenlerin teşvik ve desteklerden yararlanamayacağını,

- Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimlerinin, amme borçlularının hak ve alacaklarının bulunduğu banka veya özel finans kurumlarına bildirilmesinin,

- Sosyal Sigortalar Kurumunun prim ve diğer alacakların süresi içerisinde ve tam olarak ödenmemesi halinde ödenmeyen kısma, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her üç ay için % 3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, birleşik bazda uygulanarak gecikme zammının hesaplanmasının,

- Tahsilinin imkânsız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla olduğu anlaşılan 20 YTL'ye kadar olan SSK alacaklarının tahsil zaman aşımı süresi beklenilmeksizin terkin edilebilmesi hakkında Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulunun yetkili kılınmasının,

- Sosyal Sigortalar Kurumunun prim ve diğer alacaklarının takibinde önceliğin yeni ve büyük meblağlı borçlara verilmesinin,

- Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Teftiş Kurulu Başkanlığının, denetlenecek olan sektörleri risk kriterlerine göre sınıflandırarak, riski yüksek olan sektörlerin denetimine öncelik verilmesinin,

- Bağ-Kur kapsamındaki sigortalılara doğrudan icra takibatı yerine idari takiple bilgilendirme ve borç ödemeye davet yapılarak tahsilatın öncelikle idari yollardan yapılmasının, öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzdaki görüşmelere katılan bazı Teklif sahipleri tarafından;

- Sosyal güvenlik borçlarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin kanun tekliflerinin 2003 yılında kanunlaştırılan Vergi Barışı Kanunuyla birlikte değerlendirilmemiş olmasının zaman kaybına yol açtığı ve borçların daha çok biriktiği,

- Tasarının ve tekliflerin ülkenin büyük çoğunluğunu ilgilendirdiği, geç kalmış da olsa öngörülen düzenlemelerin olumlu olduğu ve uzun süredir beklendiği,

- Daha önceki yıllarda da yeniden yapılandırmaya ilişkin düzenlemeler yapıldığı, ancak başarı oranının düşük kaldığı ve başarılı sonuçlar elde edilemediği, daha iyi sonuçlar elde etmek için daha cazip düzenlemeler yapılması gerektiği,

ifade edilmiştir.

Teklif sahipleri tarafından yapılan değerlendirmelerin ardından Tasarı ve tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelere geçmeden önce konunun daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir alt komisyon kurulması kararlaştırılmıştır.

Alt komisyonun 29.12.2005 ve 03.01.2006 tarihlerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı toplantılar neticesinde maddeler üzerinde gerekli değişiklikler yapılmış ve alt komisyon, hazırlanmış olduğu rapor ve metni Komisyonumuza sunmuştur.

Bu defa, Komisyonumuzun 05.01.2006 tarihinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ile ilgili kamu kuruluşlarının temsilcilerinin de katılımlarıyla yapmış olduğu 36 ncı birleşimde, Tasarı ve tekliflerin geneli üzerindeki müzakerelere geçilmiştir.

Komisyonumuzda Tasarı ve tekliflerin geneli üzerinde yapılan müzakerelerde;

- Topluluk sigortası kapsamındaki mükelleflerin de yeniden yapılandırma kapsamına alınması gerektiği,

- Maksimum 36 ay olarak öngörülen taksitlendirme süresinin yeterli olmayacağı ve bu sürenin uzatılması gerektiği,

- 50 bin YTL ve üzerindeki borçların yapılandırılmasında terkin uygulamaya esas değerlendirme kriteri olarak, bilanço esasına göre defter tutanlar için 0.50, bunlar dışındaki işverenler için 0.30 olarak belirlenen likidite oranı ayırımının doğru olmadığı, oranın hesaplanmasındaki paylar farklı olsa da adil sonuç doğurmayacağı, çünkü çok farklı sonuçlar ortaya çıkacağı ve küçük işverenlerin bu yöntemden olumsuz etkileneyeceği,

- Prim oranlarının çok yüksek olduğu ve böyle devam etmesi durumunda borçların katlanarak artmaya devam edeceği, Kurumlar Vergisinde % 5'lik indirim yapıldığı, ancak asıl indirimin prim oranlarında yapılması gerektiği,

- Vergi ödemeye yeniden yapılandırmanın ilişkilendirilmesinin doğru olmadığı, çok fazla şart öngörülmesinin istenen sonucun elde edilmesini engelleyeceği,

- İnsanların zorunlu olarak sigortalı yapıldığı ancak ödemelerin takibi konusunda kurumlarca yeterli çaba gösterilmediği, dolayısıyla prim borçları konusunda her iki tarafın da sorumlu olduğu, kurumların bu konuda daha dikkatli olması ve profesyonel çalışması gerektiği,

- Yaşanan ekonomik krizlerin sonucunda sigortalıların ödeme güçlüğü içine girdikleri, bu sebeple primlerini zamanında ödeyemedikleri, bu durumun ise sosyal güvenlik açığını büyüttüğü,

- Getirilen düzenlemede sosyal güvenlik kurumları prim alacaklarının yeniden yapılandırılmasının öngörüldüğü, kamuoyunda Tasarının kısa sürede kanunlaşması yönünde bir beklenti oluştuğu,

- Belediyeler, topluluk sigortasına tabi olanlar ve isteğe bağlı sigortalıların borçlarının da yeniden yapılandırılacak sosyal güvenlik borçları kapsamına dahil edilmesi gerektiği,

- Prim alacaklarının yeniden yapılandırılmasını düzenleyen hükümlerin; ödeme usul ve şartları bakımından kolay anlaşılır, pratikte uygulanabilir, muhasebe bilgileri ve bilanço analizi gerektirmeyen ve alacağın tahsilini temin edici olması gerektiği, buna karşın Tasarı hükümlerinin bu nitelikleri taşımadığı,

- Genel olarak yeniden yapılandırma uygulamalarının iyi niyetli, dürüst, yasalara bağlı yükümlülere mağdur ettiği, bu mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla kanunlara uyan yükümlülere de pasaport harcının veya ilaçtaki katkı payının alınmaması gibi belli avantajların sağlanması gerektiği,

- Prim borcu olan Bağ-Kur'lu sigortalıların sağlık hizmetinden yararlanamadığı, getirilen düzenleme ile sağlık primleri de dahil, tüm primlerin ödenmesinin öngörüldüğü, sağlık hizmetlerinden yararlanılamayan bir dönem için sağlık prim borçlarının gecikme zammı ile ödenmesinin öngörülmesinin yerinde olmadığı,

- Borç aslı tutarının hesaplanmasında, SSK kapsamındaki işveren ve sigortalıların borç aslı tutarında, 50 bin YTL nin altı ve üstü için farklı yapılandırmanın öngörülmesinin haksız bir uygulama olacağı, bu sebeple yapılandırmaya esas alınacak borç hesaplanırken, 50 bin YTL sınırı öngören hükmün Tasarı metninden çıkarılması gerektiği,

- Bağ-Kur ve Sosyal Sigortalar Kurumuna belli sürelerle ayrı ayrı prim ödenmesi durumunda, sigortalıların elde ettiği haklarını kurum değişikliği sebebiyle kaybetmemeleri gerektiği, kurumların birinden elde edilmiş kazanılmış hakların diğer kurumların prim süresine aktarılması amacıyla düzenleme yapılması gerektiği,

- Taksitlendirme süresinin 72 aya kadar artırılmasının mükellefleri rahatlatacağı,

- Prim borcu olan SSK ve Bağ-Kur'uların prim borcunun hesaplanmasında farklı yöntemler öngörülmesinin Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğu, vergi barışında olduğu gibi tek bir sistemin öngörülmesinin yerinde olacağı,

- Yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanmanın çok fazla şarta bağlanmasının mükelleflerin katılımını engelleyeceği,

- Taksitle ödeme için öngörülen taksitlendirme farkı oranlarının yüksek olduğu,
- Tasarı hükümlerinin vatandaşlar tarafından anlaşılmasının oldukça zor olduğu, düzenlemenin pek çok formalite ve uzun bir prosedür içerdiği, çok zor durumda olan borçlu nitelendirilmesinde aranacak kriterlerin oldukça karmaşık olduğu,
- 2004 yılı bilançolarının esas alındığı bir uygulamanın öngörülmesiyle şirketlerin geriye dönük ödeme gücünü çektiği dönemlerin göz ardı edildiği,
- Bağ-Kur'lu sigortalıların borçlarının belli bir kısmını ödemeleri şartıyla sağlık hizmetinden yararlanmalarını öngören hükmün kaldırılarak, öngörülen düzenlemeler uyarınca borçlarını yeniden yapılandırıp ödeme takvimi içine girenlerin sağlık hizmetinden yararlanmalarına yönelik düzenleme yapılması, ayrıca sağlık hizmetinden yararlanılmayan süredeki sağlık priminin alınmaması gerektiği,
- Düzenlemelerin kendi içinde tutarlı olması gerektiği, bu düzenlemelerden yararlanmanın vergi borcu olmaması ve benzeri şartlara bağlanmasının; borçların aksatılması halinde sona erdirilmesinin; ayrıca kapsama girmeyenlerin veya borçlarını ödemeyenlerin, devlet teşvik ve desteklerinden yararlanamayacağına ilişkin yaptırımlar öngörülmesinin yanlış olduğu,
- Yeniden yapılandırmada hassas bir denge kurulmaya çalışıldığı, özellikle ekonomik kriz sebebiyle oluşan tahribatın önlenmesinin amaçlandığı, 50 bin YTL ayrımının gerekli olduğu, bu sınır belirlenirken borç ödeme kabiliyetinin dikkate alındığı, özellikle belli çevrelerin yeniden yapılandırma beklentisi sebebiyle ödeme yapmadığı, oluşan beklentiler nedeniyle, Tasarının kanunlaşmasının gecikmesinin sosyal güvenlik kurumlarına zarar vereceği, bütün sigortalıların ödeme kapasitesi göz önünde bulunduran adil bir uygulamanın getirilmeye çalışıldığı,
- Prim ödeyen, vergi veren, istihdama risk alarak katkıda bulunan işverenlerin de aynı usule tabi tutulması gerektiği,
- Borçların yeniden yapılandırılmasında borcun peşin veya taksitle ödenmesi, taksit ödeme süresinin belirlenmesi, "çok zor durum" halinin tespiti ve diğer usul ve esasları belirleme hususunda ilgili kurumların yönetim kurumlarına verilen yetkinin fazla olduğu,
- Mükelleflerin taksitlerini aksatmaları durumunda, belli bir şart öngörülmeksizin aynı takvim yılı içerisinde borçlarını ödemeleri halinde yeniden yapılandırmadan faydalanmaları ve haklarını kaybetmemeleri gerektiği,
- şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda ise;
- SSK'nın özel sektörden 4.6 milyar YTL, Bağ-Kur'un ise 16.7 milyar YTL prim alacağını bulunduğu, Tasarının bu prim alacaklarını ve diğer alacakları yeniden yapılandırmayı amaçladığı,
- Sosyal güvenlik reformları kapsamında yapılan diğer düzenlemeler ve bu düzenleme ile kurumların aktüeryal dengelerinin sağlanarak birleştirilmelerinin amaçlandığı,
- Yapılan düzenlemelerde mükellef yararının ön planda tutulduğu, daha önceki yeniden yapılandırmalarda Bağ-Kurluların sağlık hizmetlerinden yararlanmaları borçlarının tamamını ödeme koşuluna bağlanmışken, bu Tasarıda belli bir miktar ödemek koşuluyla yararlanma imkânının getirildiği,
- Bu Tasarının uzun süredir gündemde olduğu, kanunlaşmasının daha fazla gecikmesinin doğru olmayacağı ve kurumlar için sıkıntı doğuracağı, bu nedenle hem mükellef açısından hem de kurumlar açısından bir an önce kanunlaşması gerektiği,
- Düzenlemelerin primlerini düzenli olarak ödeyen mükellefler açısından kısmen adaletsizlik doğurduğu, ancak yaşanan krizlerin de göz ardı edilemeyeceği, ayrıca sosyal güvenlik reformlarının sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilmesi adına önemli olduğu,

- Likidite oranı hesaplama yöntemi uygulanacak mükellef sayısının fazla olmadığı, dolayısıyla borçların hesaplanmasında ve yeniden yapılandırılmasında bir sorun çıkmayacağı, ifade edilmiştir.

Tasarının ve tekliflerin geneli üzerinde yapılan müzakereleri müteakip, Tasarı ve teklifler ile gerekçeleri Komisyonumuzca da benimsenerek maddeler üzerindeki görüşmelere geçilmiş ve görüşmelerin alt komisyon tarafından hazırlanan metin esas alınmak suretiyle yapılması kararlaştırılmıştır.

Alt komisyon metninin;

- 1 inci maddesi; Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından takip edilen alacaklardan borç aslı 100 bin YTL ve üzerinde borcu olan işverenlerin ödeme gücünün tespitinde likidite oranları kullanılarak, bu işverenlerinin borç tutarının belli oranda terkin edilmesi ve kalan borcun yeniden yapılandırılması amacıyla ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde geçen "50.000 YTL" ibarelerinin "100.000 YTL" şeklinde değiştirilmesi; Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan endekslerin uygulama dönemlerine açıklık getirmek, 2005 yılında TEFE ve ÜFE'nin birlikte yayımlanmış olması ve ÜFE'nin daha düşük olması nedeniyle Tasarıda öngörülen oranların borçlular lehine uygulanması amacıyla ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "gecikme zammı hesaplanmak" ibaresinden sonra gelen kısmın "1/1/1999 tarihinden 31/12/2004 tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) aylık değişim oranı; 1/1/2005 tarihinden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyat endeksi (ÜFE) aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle, yapılandırmaya esas borç hesaplanır." şeklinde değiştirilmesi; ikinci fıkrasının (b) bendinin son paragrafında yer alan "Likidite oranının" ibaresinin, daha doğru olduğu gerekçesiyle "(1) ve (2) numaralı alt bentlerdeki oranların" şeklinde ve terkine esas olacak oranların hesaplanmasında kullanılacak bilançoların ve mali bildirimlerin doğruluğunu kontrol edecek olan denetim elemanlarının birlikte veya ayrı ayrı çalışabilmesini sağlamak amacıyla "Sosyal Sigortalar Kurumu veya Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca" ibaresinin "Sosyal Sigortalar Kurumu ve/veya Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca" şeklinde değiştirilmesi; işverenlere oranların hesaplanmasında, muhasebeci ve mali müşavirlerin yardımcı olması ve bu meslek mensuplarının yaptıkları hesaplamaların defter, kayıt ve belgelere uygun olmasından sorumlu tutulmasını sağlamaya yönelik bir düzenlemenin maddenin sonuna bir fıkra olarak eklenmesi ve maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 2 nci maddesi; prim borcu olan Bağ-Kur'lu sigortalıların, yararlanmadıkları sağlık hizmetinin karşılığı olan prim düşülerek borçlarının tespitini sağlamak amacıyla, birinci fıkrasına "... yazılı olarak başvurmak şartıyla" ibaresinden sonra gelmek üzere "emekli aylıklarına uygulanan sağlık sigortası prim oranı uygulanmak suretiyle bulunan miktar düşüldükten sonra tespit edilen" ibaresinin eklenmesi ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan endekslerin uygulama dönemlerine açıklık getirmek, 2005 yılında TEFE ve ÜFE'nin birlikte yayımlanmış olması ve ÜFE'nin daha düşük olması nedeniyle Tasarıda öngörülen oranların borçlular lehine uygulanması amacıyla birinci fıkrasının birinci cümlesinin "gecikme zammı hesaplanmak" ibaresinden sonra gelen kısmının "1/1/1999 tarihinden 31/12/2004 tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) aylık değişim oranı; 1/1/2005 tarihinden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyat endeksi (ÜFE) aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır." şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 3 üncü maddesi; ikinci fıkrasına "on iki ayı aşan" ibaresinden sonra gelmek üzere "ancak yirmi dört ayı aşmayan" ibaresinin, fıkranın sonuna hangi durumda borcun peşin ödenmiş sayılacağına ilişkin tanım yapan ve fıkraya açıklık getiren bir cümle eklenmesi; bir yıl içinde taksitlendirilmiş borçlarının üç taksidinden fazlasını ve/veya cari prim borçlarının üçünden fazlasını ödemeyen prim borçlularının yeniden yapılandırmadan yararlandırılmayacaklarına ilişkin düzenlemeye açıklık kazandırılması ve yanlış anlaşılmalara önlenmesi amacıyla üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve/veya" ibaresinin eklenmesi; Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçlarını Tasarının 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yeniden yapılandırılanların vergi dairelerine olan borçlarını ödemeyerek finansman aracı olarak kullanmalarının önüne geçilmesi ve düzenlemeye açıklık getirilmesi amacıyla beşinci fıkrasının yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 4 üncü maddesi; borçlarını yeniden yapılandıran, ancak taksitlerini ödemeyen mükelleflerin Devlet yardımı ve teşviklerden yararlandırılmamasını öngören birinci fıkrasının kapsamını daraltılarak daha önce başlayıp devam eden, nakdi olmayan teşviklerin bu kapsamın dışına çıkarılmasını ve Sosyal Sigortalar Kurumuna birikmiş borcu olup nakdi teşviklerden yararlanmakta olanlara yapılacak olan teşvik ödemelerinin mevcut borçlarına mahsup edilmesini teminen değiştirilmek suretiyle,

- Çerçeve 5 inci maddesi; aynen,

- Çerçeve 6 ncı maddesi; ekonomide yaşanan gelişmelere göre ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranının Bakanlar Kurulu tarafından değiştirilebilmesini öngören bir hükmün, bu maddeyle 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesinin beşinci fıkrasını değiştiren düzenlemenin sonuna bir cümle olarak eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 7 nci maddesi; iş kazalarında iş kazası sigortasının risk üstlenmemesi ve iş kazası borçlarının yıkıcı sonuçlara neden olması sebebiyle iş kazası borçlarının ödenebilir olmasını teminen, bu maddeyle 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa eklenen ve bu maddenin yürürlük tarihinde mevcut olan ya da daha sonra tespit edilen işveren/üçüncü şahısların borçlarının 36 aya kadar taksitlendirilmesini sağlayacak olan ek madde 50'nin ikinci cümlesinde yer alan "bu taksitlendirme süresinde" ibaresinin metinden çıkarılması suretiyle,

- 506 sayılı Kanunun 80 inci maddesine göre takip edilen alacakların tecil ve taksitlendirilmesinde 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi uyarınca borçlular tarafından borcu karşılayacak tutarda teminat verilmesi gerektiği ve taksitlendirme süresinin de prim ve diğer alacaklar yönünden en çok 24 ay süre ile sınırlandırılmış olduğu, Kanunda aranılan şartların yerine getirilmemesi halinde ise borcunu ödemek isteyen iyi niyetli borçlulara taksitlendirme yapılamadığı, ayrıca 24 aydan daha fazla bir süre verilemediği, bu nedenle 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde aranılan "borcu karşılayacak tutarda teminat ibraz etme" şartını yerine getiremeyen ancak borcunu ödemediği iyi niyetli olan ve borcun en az yarısı tutarında teminat gösteren borçluların, borçlarının en çok 36 aya kadar tecil ve taksitlendirilebilmesi ve mal varlığının araştırılmasındaki yöntemin belirlenmesi hususunda kurum yönetim kuruluna yetki verilmesini sağlayan ve 29.7.2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun "Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasına (19) numaralı bentten sonra gelmek üzere bir bent eklenmesi ve takip eden bent numaralarının teselsül ettirilmesine yönelik bir hükmün metne yeni çerçeve 8 inci madde olarak eklenmesi ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 8 inci maddesi; 9 uncu madde olarak aynen,
- Çerçeve 9 uncu maddesi; ekonomide yaşanan gelişmelere göre ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranının Bakanlar Kurulu tarafından değiştirilebilmesini öngören bir hükmün, bu maddeyle 1479 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasını değiştiren düzenlemenin sonuna bir cümle olarak eklenmesi suretiyle 10 uncu madde olarak,

- Çerçeve 10 uncu maddesi; bu maddeyle 1479 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin değiştirilmesini öngören düzenlemenin, mükellefe daha fazla zaman tanımak amacıyla birinci fıkrasında yer alan "üç ay içinde" ibaresinin "dört ay içinde" şeklinde değiştirilmesi suretiyle 11 inci madde olarak,

- Çerçeve 11 inci maddesi; 12 nci madde olarak aynen,

- Çerçeve 12 nci maddesi; 13 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 13 üncü maddesi; 14 üncü madde olarak aynen,

- Mevzuat uyarınca eşlerin tapulu tarım arazisi bulunması halinde her birinin tarım sigortalısı olması gerektiği, tarımda çalışan küçük çiftçinin gelir düzeyinin eşlerin ikisinin de sigorta primini ödemeye yetmediği, bu durumda iki eşin de fiilen sağlık yardımları kapsamı dışında kaldığı, bu nedenle küçük çiftçi eşlerinden birine sigortalılık yükümlülüğü getirildiğinde diğerinin de hak sahibi olarak sağlık yardımlarından yararlanmasını sağlamak ve sosyal bir sorun alanı oluşmasını önlemek amacıyla 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 4 üncü maddesine (c) bendi olarak eklenmesini öngören bir düzenlemenin metne çerçeve 15 inci madde olarak ilave edilmesi ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle

- Yeni sosyal güvenlik sistemine geçilecek olması da dikkate alınarak, sosyal güvenlik sisteminin karmaşık olmasından kaynaklanan sorunların giderilmesine ve kurumlar arasında, sigortalıların farklı zamanlarda farklı sosyal güvenlik kurumlarına ödedikleri primlerin mahsuplaşma yöntemiyle tek bir kuruma saydırılmasına imkân veren bir düzenlemenin metne 16 ncı madde olarak eklenmesi ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 14 ve 15 inci maddeleri ise 17 ve 18 inci maddeler olarak aynen, Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Raporun Sözcüsü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Hasan Fehmi Kinay</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Kütahya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Halil Aydoğan</i>	<i>Mehmet Zekai Özcan</i>
İstanbul	Afyonkarahisar	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>M. Mesut Özakcan</i>	<i>A. Kemal Deveciler</i>	<i>Ali Osman Sali</i>
Aydın	Balıkesir	Balıkesir
(Ayrışık oy yazısı ektedir)	(Ayrışık oy ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet İnal</i>	<i>Osman Nuri Filiz</i>	<i>Muhsin Koçyiğit</i>
Batman	Denizli	Diyarbakır

Üye
A. Kemal Kumkumoğlu
İstanbul
(Ayrışık oy yazım ektedir)

Üye
Bülent Baratalı
İzmir
(Ayrışık oy ektedir)

Üye
Mustafa Elitaş
Kayseri
Üye
Muzaffer Baştopçu
Kocaeli

Üye
Gürol Ergin
Muğla
(İmzada bulunamadı)

Üye
Cemal Uysal
Ordu
Üye
Sabahattin Cevheri
Şanlıurfa

Üye
Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul
(Ayrışık oy ektedir)

Üye
Selami Yiğit
Kars
(İmzada bulunamadı)

Üye
Taner Yıldız
Kayseri
Üye
Mustafa Ünal
Konya

Üye
O. Seyfi Terzibaşoğlu
Muğla

Üye
İmdat Sütüoğlu
Rize
Üye
M. Ergun Dağcıoğlu
Tokat

Üye
M. Mustafa Açıkalm
İstanbul

Üye
Y. Selahattin Beyribey
Kars

Üye
Mikail Arslan
Kırşehir
Üye
Mustafa Özyürek
Mersin

(Ayrışık oyum var)
Üye
Osman Seyfi
Nevşehir

Üye
Musa Uzunkaya
Samsun
Üye
M. Akif Hamzaçebi
Trabzon
(Ayrışık oy ektedir)

AYRIŞIK OY

“Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı”na aşağıdaki gerekçelerle katılmıyoruz.

Tasarının genel gerekçesinde, af uygulamasının, Türkiye’de 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan ekonomik krize bağlandığı görülmektedir. Öncelikle şu sorunun yanıtı alınamamıştır. 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan ekonomik krizlerin ortaya çıkardığı darboğazı gidermek için AKP Hükümeti niçin 2006 yılına kadar beklenmiştir? Bunun bilinen gerekçesi, Hükümetçe IMF’nin bu konuda ikna edilememiş olmasıdır. Dolayısıyla bağımsız ekonomik kararlar alamayan bir Hükümetin getireceği af uygulamasının da, yetersiz ve adil olmayacağı açıktır. Nitekim aşağıda belirtilen gerekçeler bu açmazları göstermektedir.

1. Tasarı, prim borcu olan yükümlüler açısından eşit uygulama öngörmemekte, aksine çifte standardı öngören uygulamalara olanak sağlamaktadır. Örneğin, 100.000 YTL’nin altında prim borcu olan işveren ve sigortalılar için getirilen af uygulaması, 100.000 YTL’nin üstünde prim borcu olan işveren ve sigortalılar için öngörülen uygulamadan farklıdır. Bu farklılığın, her ne kadar, bilanço rasyoları iyi olan işverenlerin aftan yararlanmalarına yönelik olarak yapıldığı ifade edilse de, aynı durumun 100.000 YTL’nin altında borcu olanlar için de geçerli olduğunun unutulmaması gerektiği açıktır. Dolayısıyla, gerek SSK ve gerekse Bağ-Kur’a prim borcu olanların aftan yararlanmaları konusunda yasayla farklı standartlar getirilmesi, yurttaşların yasalar karşısında eşit olmaları sonucunu doğurmaktadır. Bu da Anayasaya ve evrensel hukuk kurallarına aykırıdır.

2. Aftan yararlanacak prim borçlusunun “çok zor durum” hali esas alınarak belli oranlar belirlenmişse de, bu oranların aftan yararlanmada sağlıklı sonuçlar vermeyeceği, aksine bazı haksız uygulamalara yol açacağı görülmektedir. Bu açıdan yapılan düzenleme beklentilere hizmet edecek nitelikte değildir.

3. Yasa tasarılarının kolay uygulanabilir ve yurttaşlar tarafından da kolay anlaşılabilir olması gerektiği temel kuraldır. Özellikle de af niteliği taşıyan yasaların bu açıdan büyük önem taşıdığı açıktır. Oysa bu Tasarı, karmaşık ve uygulaması zor olan bir Tasarıdır. Pek çok bürokratik işleme ve dolayısıyla pek çok uyuşmazlığa yol açacaktır. Var olan sorunları çözmeyi amaçlayan bir Tasarı, bu haliyle yasalastığında kendisi yeni sorunların kaynağı olacaktır.

4. Tasarıda, prim borcu olanlarca daha önce yapılmış tecil ve taksitlendirmelerin aftan yararlanmayacağı, bu uygulamanın sadece yasanın yürürlüğe girdikten sonraki bölümü kapsayacağı, daha önceki taksitler dolayısıyla alınan paraların mahsup ya da iade edilmeyeceği öngörülmüştür. Bu durum, iyi niyetli prim borçlusunu cezalandırma anlamını taşımaktadır. Oysa yasaların iyi niyeti koruması temel kuraldır. Yapılan düzenleme ile iyi niyet değil, aksine, iyi niyetli olmayan prim borçlusunu ödüllendirilmektedir. Tasarının adil olması için, tasarı yasalastıktan önce, prim borcunu ödemek için iyi niyetle ilgili sigorta kurumuna başvurup, borçlarını taksitlendiren yükümlülerin de bu aftan yararlanmalarına olanak sağlanması gerekir.

5. Tasarıda, prim borcunu yeniden yapılandırıp, aftan yararlanmak isteyen prim borçlularının, vergi borçlarını da zamanında ödemeleri koşul olarak getirilmiştir. Ayrıca, af uygulamasını aksatanların, aksattıkları tarihi takip eden ay başından itibaren; kanun, kararname ve diğer mevzuatla sağlanan üretim, yatırım ve benzeri devlet yardımları ile teşvik ve desteklerden yararlanmalarını da öngörülmüştür. Bir af uygulamasının, kendi içindeki koşulların dışında, başka koşullara da bağlanması doğru bir uygulama değildir. Çünkü, asıl olan SSK ve Bağ-Kur’un alacaklarının tahsilidir. Maliye Bakanlığının vergilerin tahsili konusunda umudunu SSK, Bağ-Kur affına bağlaması, söz konusu Bakanlığın performansının düşmesine yol açacaktır.

6. Halen yürürlükte olan yasalara göre, prim borçlusu olan Bağ-Kur'lu, sağlık hizmetlerinden yararlanamamakta, sağlık harcamalarını kendisi karşılamaktadır. Getirilen af uygulamasında, sağlık sigortası da dahil, tüm primlerin ödenmesi öngörülmektedir. Oysa bu sigortalıya geçmişte, Bağ-Kur'ca sağlık hizmeti sunulmamıştır. Dolayısıyla Bağ-Kur'lunun yararlanmadığı bir hizmetin priminin kendisinden istenmesi her şeyden önce adil değildir. Bu da SSK ve Bağ-Kur af uygulamalarında farklılıklara yol açmaktadır. Çünkü Bağ-Kur'lunun aksine, işverence sigorta primi yatırılmayan işçi, sağlık hizmetlerinden yararlanmaktadır. Bu çifte standardın da düzeltilmesi gerekir...

7. Her af uygulamasının iyi niyetli, dürüst, yasalara bağlı yükümlüleri mağdur ettiği bir gerçektir. Çünkü sonuçta mağdur olanlar primlerini aksatmadan ödeyenler olmaktadır. Bu da iyi niyetli yükümlülerin yasalara ve o yasaları çıkaran yasama organına olan güvenini sarsmaktadır. Bu mağduriyetin giderilmesi için de yasalara uyan yükümlülere belli bir avantajın getirilmesi gerekirdi. Örneğin, bu yükümlüler, kamunun sunduğu hizmetler nedeniyle bazı mali yükümlülüklerden belli bir süre muaf tutulabilirler... Pasaport harcının alınmaması veya sağlık hizmeti aldıklarında ilaçlardaki katkı payının bir yıl süre ile alınmaması gibi...

Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul
M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

A. Mesut Özakcan
Aydın
A. Kemal Kumkumoğlu
İstanbul
Mustafa Özyürek
Mersin

A. Kemal Deveciler
Balıkesir
Bülent Baratalı
İzmir

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
ALT KOMİSYON RAPORU

(1/1122, 2/116, 2/124, 2/137, 2/147, 2/379, 2/399, 2/457)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", 28.12.2005 tarihinde Komisyonunuz gündemine alınarak görüşülmeye başlanmış, ancak ayrıntılı bir şekilde incelenerek gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla bir alt komisyonunda görüşülmesi uygun görülmüştür. Alt komisyon 29.12.2005, 03.01.2006 tarihlerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımlarıyla toplantılar yapmış, ayrıca sivil toplum kuruluşlarından, TÜRK-İŞ, TİSK ve TESK temsilcilerinin Tasarı ile ilgili görüşlerini ilk toplantıda almıştır.

İlgili sivil toplum kuruluşları tarafından;

- Af düzenlemelerinin sık yapılmasının doğru olmadığı, bu düzenlemelerin faturasının çalışanlar tarafından ödendiği, geçmişte pek çok af düzenlemesi yapıldığı, bu düzenlemeler sonrasında ise prim borçlarında sürekli bir artış yaşandığı, dolayısıyla bu düzenlemelerin ilgili kesimler nezdinde af beklentisini sürekli canlı tuttuğu,

- Af konusunda kamuoyunda bir beklenti doğmuş olduğu ve bunun neticesinde prim ödemeleri konusunda bir karmaşanın ortaya çıktığı, bu karmaşanın önlenmesi adına Tasarının en kısa sürede kanunlaştırılması gerektiği,

- Yapılacak düzenlemeler neticesinde ne kadar tahsilat yapılacağı hususunda bir öngörüle bulunulmamış olduğu, bir hedef belirlenmesi gerektiği, aksi takdirde başarılı bir sonuç elde edilemeyeceği ve bu düzenlemenin de geçmişteki düzenlemelerle aynı başarısız sonucu doğuracağı,

- Performansı yükselen bir ekonomide bu yönde bir düzenleme öngörülmesinin bir çelişki oluşturduğu,

- Bu tür düzenlemelerin primlerini düzenli olarak ödeyen vatandaşlar açısından adaletsizlik doğurduğu ve eşitlik ilkesine aykırı olduğu,

- Ödemelerin uzatılmasını istenen sonucu doğurmayacağı, hem Tasarının en kısa sürede kanunlaştırılması hem de taksitlendirme sürelerinin kısa tutulması gerektiği,

- Yaşanan krizler sonucunda firmaların çok zor duruma düştüğü ve prim ödemeleri konusunda sıkıntılar yaşandığı, öngörülen düzenlemelerin özellikle bu firmalar açısından oldukça yerinde olduğu,

- Bu yönde düzenlemelere sık başvurulmasının sisteme olan güveni zayıflatacağı, bu yönde düzenlemeler yapmak yerine Avrupa Birliği ülkeleriyle karşılaştırıldığında çok yüksek olan prim oranlarının düşürülmesinin daha yerinde olacağı, işçi ve işveren primlerinin de eşitlenmesi gerektiği, böylece kayıt dışı ekonominin de azalacağı,

- 50 bin YTL ve üzerinde olan borçlar için öngörülen indirim oranlarının yeterli olmayacağı, uygulanabilir ve sonuç doğurucu düzenlemeler yapılmak isteniyorsa bu oranların yükseltilmesi gerektiği,

- Yönetim Kurullarına tanınan yetkinin kapsamının genişletilmesi gerektiği, yeniden yapılandırmaya ödeme gücü kriterinin de dahil edilmesi suretiyle Yönetim Kurullarının takdir haklarının genişletilebileceği,

- İşverenlerin iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle ödemekle yükümlü buldukları rücu tazminatları gibi her türlü borçlarının da taksitlendirilerek ödenmesi konusunda düzenleme yapılmasının yerinde olacağı,

- Borçlarını yeniden yapılandırmayan veya yeniden yapılandırıp da ödemeyen işverenler için teşviklerden yararlanma imkânının ortadan kaldırılmasının doğru olmadığı,

- Sosyal güvenlik sisteminde sorunlar bulunduğu, sosyal güvenlik açıklarının 2005 yılı itibariyle 20 milyar YTL'yi geçmiş olmasının bunun en önemli göstergelerinden olduğu, dolayısıyla bu alana ilişkin çeşitli düzenlemeler yapılmasının kaçınılmaz hale geldiği,

- Hem sayı hem de miktar olarak esnaf ve sanatkarın 2000 ve 2001 krizlerinden en çok etkilenen kesim olduğu, bu krizler neticesinde prim ödemeleri konusunda çok güçlükler yaşandığı, bu nedenlerle bu Tasarımın çok olumlu olduğu,

- Esnaf ve sanatkarın 2003 yılında çıkarılan 4956 sayılı Kanunla getirilen yeniden yapılandırma düzenlemelerinden, şartların çok ağır olması nedeniyle yararlanma oranının çok düşük kaldığı, bu Tasarımın da benzer bir sonuç doğurma olasılığının yüksek olduğu, yararlanma oranının yüksek olması ve başarılı sonuç elde edilmek isteniyorsa daha cazip ve uygulanabilir bir düzenleme yapılması gerektiği,

- Bağ-Kur borçlularından sağlık priminin de tahsil edilmesinin öngörüldüğü, sağlık hizmetlerinden yararlanılmayan bir dönem için prim ödemesi öngörülmesinin doğru olmadığı,

- Taksitlendirme için öngörülen maksimum 36 aylık sürenin çok kısa olduğu ve uzatılması gerektiği,

- Bağ-Kurluların sağlık sigortasından yararlanabilmeleri için borçlarının yarısını ödeme şartının getirilmiş olmasının doğru olmadığı, daha makul bir miktar ve ödeme planı öngörülebileceği, ifade edilmiştir.

Alt komisyonda Tasarımın tümü üzerinde yapılan görüşmelerde ise;

- Yeniden yapılandırmayı düzenleyen 1 inci maddenin daha ayrıntılı ve sistematik düzenlenebileceği, Bağ-Kur ve SSK borçlarına ilişkin düzenlemelerin ayrı ayrı düzenlenmesi, ancak eşit oranlı bir düzenleme öngörülmesi gerektiği,

- 27.3.2005 ile Tasarımın kanunlaşmasına kadar geçen süre arasındaki sürenin de taksitlendirmeye dahil edilmesi gerektiği,

- İsteğe bağlı sigortalılık uygulamasından yararlananların borçları ile topluluk sigortası kapsamındaki borçların da yeniden yapılandırma kapsamına alınmasının faydalı olacağı,

- Borçların farklılaştırılarak ödenmesi amacıyla getirilen 50 bin YTL sınırının eşitsizlik yaratacağı, bu nedenle Anayasaya aykırı olduğu,

- Farklı taksitlendirme sürelerinde uygulanacak vade farklarının adil olması ve enflasyonun üzerinde olmaması gerektiği,

- Taksitlerini ödeyemeyenler için Tasarımın öngördüğü yaptırımların ağır olduğu, bunların sistem içinde kalmalarını sağlayacak objektif ve makul düzenlemeler yapılması gerektiği,

- Yeniden yapılandırmadan faydalanmanın ve bu konuda temerrüde düşmenin vergi borçlarıyla ilişkilendirilmiş olduğu, bu yönde bir düzenleme yapmanın doğru olmayacağı, ayrıca borçlarını yapılandırmayanların veya ödeyemeyenlerin teşviklerden yararlanamayacağı hükmünün de yerinde olmadığı,

- Yönetim Kurullarına çok fazla yetki tanınmasının doğru olmayacağı, böyle olması durumunda bunların olumsuz siyasi baskılara maruz kalabilecekleri,

- Sağlık primlerinden yararlanma hususunun yalnızca aktif çalışma yaşamında söz konusu olmadığı, emeklilik döneminde sağlık imkânlarından daha çok yararlanıldığı, aktif çalışma sürecinde ve emeklilik-

te sağlık hizmetinden yararlanma oranları konusunda eldeki istatistiki verilerden yararlanılarak belli miktarda bir sağlık priminin tahsil edilmesine yönelik bir düzenlemenin yapılabileceği,

- Sosyal güvenlik reformlarının sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için yeniden yapılandırma düzenlemesinin önemli olduğu ve kimsenin sistem dışında kalmamasının sağlanması gerektiği,

- Yapılan düzenlemelerin hukuksal zemininin iyi oturtulması gerektiği, sağlık hizmetinden faydalanan ile faydalanmayan şekilde ayrıma gidilmesinin uygun olmadığı,

şeklinde görüş ve eleştiriler dile getirilmiştir. Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakerelerin ardından maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

- 1 inci maddesi; bu maddede yapılan düzenlemelerin üç ayrı maddeye bölünmesi; 1 inci maddede SSK primlerinin, 2 nci maddede Bağ-Kur primlerinin yeniden yapılandırılması hususlarının, 3 üncü maddede ise ortak hükümlerin düzenlenmesi, bu bağlamda; 1 inci madde kapsamında 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü ve mülga 5272 sayılı Belediye Kanununun geçici 7 nci maddesi ile 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesine istinaden Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları için Hazine Müsteşarlığı bünyesinde oluşturulan uzlaşma komisyonuna başvurular hariç olmak üzere ilgili mevzuatına göre kamu sektörü işverenlerinin, 506 sayılı Kanunun 85 inci maddesine göre prim ödeyen isteğe bağlı sigortalıların 1/5/2003 tarihinden 31/3/2005 tarihine kadar isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içerisindeki prim borçları ile 506 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine göre topluluk sigortasına tabi olanların 31/3/2005 tarihine kadar olan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçlarının yeniden yapılandırma kapsamına dahil edilmesi, ödenmeyen ve yeniden yapılandırmaya konu olan borçlar arasına sosyal yardım zammının da ilave edilmesi; 50 bin YTL'nin üzerinde olup da terkin edilerek yeniden yapılandırılacak borçların 50 bin YTL'nin altındaki borçlar için gecikme zammı veya TEFE uygulanmak suretiyle bulunan tutarlardan az olamayacağı hükmünün ilave edilmesi suretiyle,

- Tasarının 1 inci maddesindeki Bağ-Kur primlerine ilişkin düzenlemeleri içeren hükümlerle, yeniden yapılandırılan borçların yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre hesaplanan borç tutarından fazla olamayacağını, 1/4/2005 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki ayın sonuna kadar geçen dönemde tahakkuk ettiği halde ödenmeyen prim, sosyal güvenlik destek primi ve gecikme zammı borçlarının yeniden yapılandırılan borca eklenerek taksitlendirilmesini, bu Kanuna göre yeniden yapılandırılan sigortalılar veya bunların hak sahiplerinin; toplam borçlarının % 25'ini peşin veya dört taksidini, cari ay primleri ile birlikte ödemeleri durumunda sağlık sigortasından yararlandırılmasını düzenleyen bir hükmün metne 2 nci madde olarak ilave edilmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Yeniden yapılandırmaya ilişkin ortak hükümleri içeren, Tasarının 1 inci maddesindeki düzenlemelerle, taksitlendirme süresini 36 aydan 60 aya çıkararak; başvurusu kabul edilip borçları yeniden yapılandırılanlardan yararlanma haklarını kaybetme ile ilgili olarak, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla, taksitlendirme süresi içinde tahakkuk edecek aynı mahiyetteki cari ay borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini de bir takvim yılında üç defadan fazla yerine getirmemeleri halinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybedeceklerini, taksit veya cari aya ilişkin ödeme yükümlülüklerinin eksik yerine getirilmiş olması halinde taksitlendirme süresi aşılmamak kaydıyla en geç izleyen takvim yılının sonuna kadar ödenmesi halinde yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanılabileceğini öngören bir hükmün metne 3 üncü madde olarak eklenmesi ve Yönetim Kurullarına taksit ödeme dönemlerini borçlular itibariyle farklılaştırma imkânı veren düzenlemenin metinden çıkarılması suretiyle,

- 2 nci maddesi; Devlet yardımı, teşvik ve destek ödemelerinden yararlanma hakkını kaybetmeye ilişkin olarak kurumların ilgili mevzuatına göre borçlarını taksitlendirme şartının madde metninden çıkartılması ve maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle 4 üncü madde olarak,

- 3 üncü maddesi; maddede geçen "özel finans kurumları" ibarelerinin yeni Bankacılık Kanununa uygun olarak "katılım bankaları" şeklinde değiştirilmesi suretiyle 5 inci madde olarak,

- 4 üncü maddesi; son cümlesine "on katına kadar artırmaya" ibaresinden sonra gelmek üzere "terkin yetkisinin tamamını veya bir kısmını yetki sınırlarını da belirterek Kurum Başkanına, Genel Müdürlere ve Sigorta İl/Sigorta Müdürlerine devretmeye " ibaresinin eklenmesi suretiyle 6 ncı madde olarak,

- 5 inci maddesi; Kuruma, prim ve diğer alacakları yaş ve miktarına göre sınıflandırma yetkisi veren, alacakların takibinde önceliğin büyük meblağlı borçlara verilmesini, ayrıca yasal süresi içinde ödenmeyen alacakların takibine kısa sürede geçilmesini öngören ek madde 50'nin, Kurumun kendi iç politikasına yönelik bir işleyiş olduğu ve kendi inisiyatifıyla böyle bir uygulama yapabileceği, dolayısıyla böyle bir düzenlemenin kanun maddesi haline getirilmesinin uygun olmadığı gerekçesiyle madde metninden çıkarılması; işveren ve üçüncü şahısların iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle ödemekle yükümlü buldukları borçlarının 36 aya kadar taksitlendirilmesini, söz konusu borca bu taksitlendirme süresinde 04/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 1 inci maddesi hükümlerine göre faiz uygulanmasını öngören bir düzenlemenin metne ek 50 nci madde olarak eklenmesi suretiyle 7 nci madde olarak,

- 6 ncı maddesi; madde çerçevesinin kanun tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle 8 inci madde olarak,

- 7 nci maddesi; madde çerçevesinin kanun tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, birinci fıkrasında geçen "özel finans kurumlarının" ibaresinin "katılım bankalarının" şeklinde değiştirilmesi, ikinci fıkrasının birinci cümlesinde geçen "ve diğer alacakların" ibaresinin metinden çıkarılması ve cümlenin yapılan bu değişiklik doğrultusunda redaksiyona tabi tutulması suretiyle 9 uncu madde olarak,

- 8 inci maddesi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle 10 uncu madde olarak,

- 9 uncu maddesi; 11 inci madde olarak aynen,

- 10 uncu maddesi; 12 nci madde olarak aynen,

- 11 inci maddesi; 13 üncü madde olarak aynen,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 12 ve 13 üncü maddeleri 14 ve 15 inci maddeler olarak aynen, kabul edilmiştir. Ayrıca Tasarının tümü kanun tekniğine ve dil bilgisi kurallarına uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna arz olunur.

Başkan
Mehmet Zekai Özcan
Ankara

Üye
Mustafa Elitaş
Kayseri

Üye
Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul
(Ayrışık oy ektedir)

Üye
Mehmet Ergün Dağcıoğlu
Tokat

Üye
Ali Kemal Deveciler
Balıkesir
(Ayrışık oy ektedir)

AYRIŞIK OY

"Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı"na aşağıdaki gerekçelerle katılmıyoruz.

1. Tasarı, prim borcu olan yükümlüler açısından eşit uygulama öngörmekte, aksine çifte standardı öngören uygulamalara olanak sağlamaktadır. Örneğin, 50.000 YTL'nin altında prim borcu olan işveren ve sigortalılar için getirilen af uygulaması, 50.000 YTL'nin üstünde prim borcu olan işveren ve sigortalılar için öngörülen uygulamadan farklıdır. Bu farklılığın, her ne kadar, bilanço rasyoları iyi olan işverenlerin aftan yararlanmalarına yönelik olarak yapıldığı ifade edilse de, aynı durumun 50.000 YTL'nin altında borcu olanlar için de geçerli olduğunun unutulmaması gerektiği açıktır. Dolayısıyla, gerek SSK ve gerekse Bağ-Kur'a prim borcu olanların aftan yararlanmaları konusunda yasayla farklı standartlar getirilmesi, yurttaşların yasalar karşısında eşit olmadıkları sonucunu doğurmaktadır. Bu da Anayasaya ve evrensel hukuk kurallarına aykırıdır.

2. Yasa tasarılarının kolay uygulanabilir ve yurttaşlar tarafından da kolay anlaşılabilir olması gerektiği temel kuraldır. Özellikle de af niteliği taşıyan yasaların bu niteliklere uygun olması gerektiği açıktır. Oysa bu Tasarı, karmaşık ve uygulaması zor olan bir tasarıdır. Pek çok bürokratik işleme ve dolayısıyla pek çok uyumsuzluğa yol açacaktır.

3. Tasarıda, prim borcu olanlarca daha önce yapılmış tecil ve taksitlendirmelerin aftan yararlanmayacağı, bu uygulamanın sadece yasanın yürürlüğe girdikten sonraki bölümü kapsayacağı, daha önceki taksitler dolayısıyla alınan paraların mahsup ya da iade edilmeyeceği öngörülmüştür. Bu durum, iyi niyetli prim borçlusunu cezalandırma anlamını taşımaktadır. Oysa yasaların iyi niyeti koruması temel kuraldır. Oysa bu düzenlemede, kötü niyetli prim borçlusu ödüllendirilmektedir.

4. Tasarıda, prim borcunu yeniden yapılandırıp, aftan yararlanmak isteyen prim borçlularının, vergi borçlarını da zamanında ödemeleri koşul olarak getirilmiştir. Ayrıca, af uygulamasını aksatanların, aksatıkları tarihi takip eden ay başından itibaren; kanun, kararname ve diğer mevzuatla sağlanan üretim, yatırım ve benzeri devlet yardımları ile teşvik ve desteklerden yararlanılmamaları da öngörülmüştür. Bir af uygulamasının, kendi içindeki koşulların dışında, başka koşullara da bağlanması doğru bir uygulama değildir. Çünkü, asılan SSK ve Bağ-Kur'un alacaklarının tahsilidir. Maliye Bakanlığının vergilerin tahsili konusunda umudunu SSK, Bağ-Kur affına bağlaması, söz konusu Bakanlığın performansının düşmesine yol açar.

5. Halen yürürlükte olan yasalara göre, prim borçlusu olan Bağ-Kur'lu, sağlık hizmetlerinden yararlanamamakta, sağlık harcamalarını kendisi karşılamaktadır. Getirilen af uygulamasında, sağlık sigortası da dahil, tüm primlerin ödenmesi öngörülmektedir. Oysa bu sigortalıya geçmişte, Bağ-Kur'ca sağlık hizmeti sunulmamıştır. Dolayısıyla yararlanmadığı bir hizmetin primi kendisinden istenmektedir. Bu da SSK ve Bağ-Kur af uygulamalarında farklılıklara yol açmaktadır. Çünkü, işverence sigorta primi yatırılmayan işçi, sağlık hizmetlerinden yararlanmaktadır. Bu çifte standardın da düzeltilmesi gerekir...

6. Her af uygulamasının iyi niyetli, dürüst, yasalara bağlı yükümlüleri mağdur ettiği bir gerçektir. Çünkü sonuçta mağdur olanlar primlerini aksatmadan ödeyenler olmaktadır. Bu da iyi niyetli yükümlülerin yasalara ve o yasaları çıkararak yasama organına olan güvenini sarsmaktadır. Bu mağduriyetin giderilmesi için de yasalara uyan yükümlülere belli bir avantajın getirilmesi gerekirdi. Örneğin, bu yükümlüler, kamunun sunduğu hizmetler nedeniyle bazı mali yükümlülüklerden belli bir süre muaf tutulabilirler... Pasaport harcının alınmaması veya sağlık hizmeti aldıklarında ilaçlardaki katkı payının alınmaması gibi...

Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul

Ali Kemal Deveciler
Balıkesir

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
ALT KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN
(1/1122)

**SOSYAL GÜVENLİK PRİM ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI
VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI**

MADDE 1.- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü, mülga 5272 sayılı Belediye Kanununun geçici 7 nci maddesi ile 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesine istinaden Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları için Hazine Müsteşarlığı bünyesinde oluşturulan uzlaşma komisyonuna başvurular hariç olmak üzere, kamu sektörü işverenlerinin en son 14/4/2005 tarihine; özel sektör işverenlerinin ise en son 31/3/2005 tarihine kadar ilgili mevzuatına göre ödemeleri gerektiği halde, bu Kanunda belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar tahakkuk etmiş ve ödenmemiş olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım zammı borçları ve 31/3/2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan veya yine bu tarihten önce bitmiş olan söz konusu işlerle ilgili olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde bu konuda müracaat edilmesi üzerine Sosyal Sigortalar Kurumunca yapılacak ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan işverenlerin, fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak borçları ve 506 sayılı Kanunun 85 inci maddesine göre prim ödeyen isteğe bağlı sigortalıların 1/5/2003 tarihinden 31/3/2005 tarihine kadar isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içerisindeki prim borçları ile 506 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine göre topluluk sigortasına tabi olanların 31/3/2005 tarihine kadar olan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır.

Yukarıda belirtilen işveren ve sigortalıların;

a) Borç aslı tutarlarının 50.000 Yeni Türk Lirası (YTL) ve altında olması halinde, bu borç aslıların, ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak; 1/1/1999 tarihinden itibaren ise yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) ve üretici fiyat endeksi (ÜFE) uygulanmak suretiyle yapılandırmaya esas borç hesaplanır.

b) Borç aslı tutarlarının 50.000 YTL'nin üstünde olması halinde ise, ödeme süresinin bitiminden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle borç tutarı tespit edilir ve bu tutardan;

1) Bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vermiş oldukları en son gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi eki bilançosu esas alınarak, "Dönen Varlıklar-Stoklar / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar" rasyosuna göre bulunacak oran 0.50 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.50-0.40 arasında ise % 10'u; 0.39-0.30 arasında ise % 20'si; 0.29 ve altında ise % 30'u,

2) (1) numaralı alt bentte belirtilenler dışında kalan işverenler tarafından 31/12/2004 tarihi itibarıyla beyan edilecek mali durum bildirimini esas alınarak, "Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar / Kısa Vadeli Borçlar" rasyosuna göre bulunacak oran 0.30 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.30-0.20 arasında ise %10'u; 0.19-0.10 arasında ise % 20'si; 0.09 ve altında ise % 30'u,

3) (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan işverenlerden, 1/1/2005 tarihinden önce vergi mükellefiyeti sona eren veya haklarında iflas kararı verilenler için % 30'u,

terkin edilerek, yapılandırmaya esas olan borç hesaplanır. Ancak, bu şekilde hesaplanan borç her halükarda bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre hesaplanacak borç miktarından aşağı olamaz. Likidite oranının hesaplanmasında yüzdelik ayırmadan sonraki rakamlar dikkate alınmaz. (1) ve (2) numaralı alt bentlere göre beyan edilen bilgilerin doğruluğu Sosyal Sigortalar Kurumu veya Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca kontrol edilebilir. Beyan edilen bilgilerin doğru olmadığının anlaşılması halinde, işverenler bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve haklarında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

MADDE 2.- 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre, 31/3/2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmemiş olan prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde Bağ-Kur'a yazılı olarak başvurmak şartıyla; prim asıllarına ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak, 1/1/1999 tarihinden itibaren ise yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) ve üretici fiyat endeksi (ÜFE) uygulanmak suretiyle, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır. Ancak, bu suretle hesaplanan borç yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre hesaplanan borç tutarından fazla olamaz.

Birinci fıkrada kapsamı dışında kalan ve 1/4/2005 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki ayın sonuna kadar geçen dönemde tahakkuk ettiği halde ödenmeyen prim, sosyal güvenlik destek primi ve gecikme zammı borçları, yeniden yapılandırılan borca eklenecek 3 üncü maddede belirtilen esaslara göre taksitlendirilir.

1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamında bulunan ve borçları bu Kanuna göre yeniden yapılandırılan sigortahlar veya bunların hak sahipleri; toplam borçlarının % 25'ini peşin veya dört taksidini cari ay primleri ile birlikte ödemeleri durumunda sağlık sigortasından yararlandırılırlar.

MADDE 3.- Borçların yeniden yapılandırılmasında; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla aylık bazda borcun ağırlıklı yaşı ve miktarına göre taksitlendirme süresine esas olan yöntemi tespit etmeye, yapılandırılan borcun peşin veya altmış aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesine, ilk taksit ödeme süresini belirlemeye, başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya, "çok zor durum" halinin uygulanmasına ilişkin hususlar ile diğer usul ve esasları belirlemeye Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kurun Yönetim Kurulları yetkilidir.

Yeniden yapılandırılan borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenilmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 5, oniki ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 6 ve yirmi dört ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 7 oranında taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur. Başlangıçta taksitle ödeme yolunu seçip daha sonra taksitlendirilen borcun kalan kısmının peşin ödenmek istenilmesi halinde, uygulanan taksitlendirme farkının kalan aylara isabet eden kısmı indirilerek bakiye borç miktarı tahsil olunur.

Başvurusu kabul edilip borçları yeniden yapılandırılanlar, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla; taksitlendirme süresi içinde tahakkuk edecek aynı mahiyetteki cari ay borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini de bir

takvim yılında üç defadan fazla yerine getirmemeleri halinde, yeniden yapılandırma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kurun ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir. Taksit veya cari aya ilişkin ödeme yükümlülüklerinin eksik yerine getirilmiş olması halinde, ödeme yükümlülüğü ihlal edilmiş sayılır.

Üçüncü fıkraya göre bir takvim yılında ödenmeyen ya da eksik ödenen taksit tutarlarının taksitlendirme süresi aşılmamak kaydıyla en geç izleyen takvim yılının sonuna kadar; ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksidi ait olması halinde ise, bu tutarın son taksidi izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte, gecikilen her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetlerinin aylık ortalama faiz oranına 1 puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarının ödenmesi halinde bu Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanır. Üçüncü fıkraya göre taksitlendirme süresi içinde ödenmeyen ya da eksik ödenen aynı mahiyetteki cari ay prim ve diğer borçları ise, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kurun mevzuatına göre gecikme zammı hesaplanarak tahsil edilir.

Bu Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında borçları yeniden yapılandırılanlardan taksitlendirme süresinde tahakkuk eden yıllık gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi ödeme yükümlülüklerinin kanuni süresinde yerine getirilmediği ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre taksitlendirilmediği hususu işverenin bağlı olduğu vergi dairelerince Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilir. Bu durumda, borçlular bu Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre veya 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 1 inci maddesinin (K) fıkrası uyarınca ya da 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 19 uncu maddesi uyarınca borçlarını taksitlendirerek, ilgili kanunlardaki taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödemekte olanlar, kalan borç tutarları için başvuru süresi içinde talep etmeleri halinde, yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde, daha önce yapılmış olan tecil ve taksitlendirme işlemi bozularak taksitlendirme şartlarına uygun olarak daha önce ödenmiş olan taksit tutarları, ilgili kurumların mevzuatına göre mahsup edildikten sonra kalan borçlar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir.

Yeniden yapılandırılan borçlar için yapılan ödemeler; yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç, iade ve mahsup edilmez. Yeniden yapılandırma nedeniyle bu Kanunun yürürlük tarihinden önce tahsil edilmiş tutarların iadesi veya mahsubu yapılmaz. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tatbik edilmiş olan hacizler ile alınan teminatlar, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların kapsama giren borçları dolayısıyla Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kura yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmaması şarttır.

MADDE 4.- İşverenlerden bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamındaki borçlarını yeniden yapılandırmayanlar, başvuru süresinin sona erdiği tarihten itibaren; yapılandırılmış borçları ile ilgili ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemiş olmasından dolayı anlaşmaları bozulanlar ise anlaşmalarının bozulduğu tarihi takip eden aybaşından itibaren; kanun, karamame veya diğer mevzuatla sağlanan üretim, yatırım ve benzeri devlet yardımları ile teşvik ve desteklerden yararlandırılmazlar

ve yararlanmaması gerektiği sonradan anlaşılanlardan da yapılan Devlet yardımı, teşvik ve destek ödemeleri kanuni faizi ile birlikte geri alınır. Söz konusu destek, teşvik ve Devlet yardımları, ilgili sosyal güvenlik kurumundan borçlulara ilişkin bilgilerin temin edilmesinden sonra sağlanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

MADDE 5.- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 79 uncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, amme borçlusunun hak ve alacaklarının bulunduğu veya bulunabileceği banka ve katılım bankalarının şubelerine doğrudan veya o mahaldeki tahsil dairesi aracılığı ile tebliğ edilebileceği gibi; Maliye Bakanlığınca veya bu Kanunu uygulayan diğer kurumlarca belirlenecek limitin üzerinde borçlu bulunanlar için alacaklı tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerine de doğrudan tebliğ edilebilir. Banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerine tebliğ edilen haciz bildirimleri hakkında da bu madde hükmü uygulanır."

MADDE 6.- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun, süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. Şu kadar ki; Kurumun prim ve diğer alacaklarının süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için % 3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskonto lu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Ancak ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır. Yapılacak takip sonunda tahsilinin imkansız veya tahsili için yapılacak giderlerin alaktan fazla olacağı anlaşılan 20 YTL'ye kadar (20 YTL dahil) Kurum alacakları, tahsil zamanasını süresi beklenilmeksizin Kurum Yönetim Kurulunca terkin edilebilir. Kurum Yönetim Kurulu, bu miktarı on katına kadar artırmaya, terkin yetkisinin tamamını veya bir kısmını yetki sınırlarını da belirterek Kurum Başkanına, Genel Müdürlere ve Sigorta İl/Sigorta Müdürlerine devretmeye yetkilidir."

MADDE 7.- 506 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 50.- İşverenler ve üçüncü şahısların bu Kanunun 10, 26, 27 ve 28 inci maddeleri gereğince, iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle ödemekle yükümlü oldukları her tür borcu 36 aya kadar eşit taksitler halinde tahsil edilir. Söz konusu borca, bu taksitlendirme süresinde 04/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 1 inci maddesi hükümlerine göre faiz uygulanır."

MADDE 8.- 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin (B) fıkrasına (5) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve (6) numaralı bent (7) numaralı bent olarak teselsül ettirilmiştir.

"6) Sektörel analizler yapmak, denetlenecek sektörleri her yıl için belirlenecek risk değerlendirme kriterlerine göre sınıflandırmak suretiyle riskli sektörlerin denetimine öncelik vermek"

MADDE 9.- 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiş ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumca, birikmiş alacakların tahsili ile ilgili olarak banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerinden borçlu sigortalıların hak ve alacaklarına ilişkin istenen her türlü bilgi ve belgenin yedi iş günü içinde verilmesi zorunludur. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde en yüksek basamağın prim tutarı kadar idari para cezası uygulanır."

"Sigortalılar tarafından ödenmesi gereken primlerin süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, primlerin ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için %3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Yapılan prim ödemeleri, öncelikle ödemenin yapıldığı aya ait prim borcuna, fazlası ise en eski dönem prim ve prime ilişkin gecikme zammı ve faiz borcuna, artan olması halinde diğer borçlara mahsup edilir."

MADDE 10.- 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun 54 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 54.- Tahakkuk etmiş ve ödenmemiş toplam üç aylık prim borcu bulunan sigortalı, takip eden ay içinde Kurumca borç tutarı hakkında yazılı olarak bilgilendirilir. Yapılan bilgilendirme üzerine borcun ödenmemesi durumunda bilgilendirmeyi takip eden üç ay içinde 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre borç bildirimini yapar. Bildirim üzerine sigortalı prim borcunu cari ay primleri ile birlikte bildirimde belirtilen sürede ödemezse sigortalı aleyhine icra takibi başlatılır.

Kurumca düzenlenen ve sigortalının prim borcu miktarını gösteren borç bildirimleri resmi dairelerin usulüne göre verdikleri belgeler hükmünde olup, icra ve iflas dairelerince, bunların tabi oldukları hükümlere göre işlem yapılır."

MADDE 11.- 1479 sayılı Kanunun 68 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kamu denetim elemanları ile sigorta müfettişleri ve sigorta yoklama memurları kendi mevzuatı gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü inceleme ve denetim sırasında ilgililerin Kuruma kayıt ve tescilli olup olmadığını incelemeye yetkilidirler."

MADDE 12.- 1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ek Madde 19.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilli yapıldığı halde, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların bu sürelerle ilişkin prim borçlarının Kurumca yapılacak bildirimde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi halinde daha önce prim ödemesi bulunan sigortalının ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalının ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Prim borcunun ait olduğu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Ancak, sigortalı veya hak sahipleri daha sonra sigortalının en son bulunduğu basamağın başvuru tarihindeki değeri üzerinden hesaplanacak borç tutarlarını tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu madde kapsamına giren sigortalılar hakkında zamanaşımının kesilmesi ve zamanaşımının işlememesi ile ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6), (8) ve (10) numaralı bentleri hariç diğer hükümleri ile aynı Kanunun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır."

MADDE 13.- 1479 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 26.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, 31/3/2005 tarihi itibarıyla beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılar veya hak sahiplerinden bu sürelerle ilişkin prim borçlarını yeniden yapılandırma talebinde bulunmayanlar veya yeniden yapılandırma talebinde buldukları halde yapılandırma haklarını kaybedenler hakkında ek 19 uncu madde hükmü uygulanır."

"GEÇİCİ MADDE 27.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılmış olan sigortalılar 31/12/2006 tarihine kadar sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin tespitine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmek zorundadırlar. 31/12/2006 tarihinden sonra bilgi ve belge ibraz edenlerin hizmet süreleri saklı kalmak kaydıyla, ibraz ettikleri bilgi ve belgeler basamak tespiti ve geriye dönük prim hesabında dikkate alınmaz. Anılan tarihe kadar söz konusu bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmeyen sigortalıların Kurumda mevcut bilgi ve belgelere göre basamak tespiti yapılır ve geriye dönük prim borçları hesaplanır."

MADDE 14.- Bu Kanun yayımını takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

MADDE 15.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

SOSYAL GÜVENLİK PRİM ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1.- 31/3/2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan; 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi özel sektör işverenlerinin sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası borçları ile 31/3/2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan veya yine bu tarihten önce bitmiş olan söz konusu işlerle ilgili olarak, Kuruma yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığı konusunda işverenlerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapacağı başvurulara istinaden Kurumca yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı tespit edilecek işverenlerin, fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak borçları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren iki ay içerisinde ilgili kurumlara yazılı olarak başvurmak şartıyla, aşağıdaki usul ve esaslara göre yeniden yapılandırılır.

Birinci fıkrada belirtilen; 1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamındaki borç asılları ile 506 sayılı Kanun kapsamındaki 50.000 Yeni Türk Lirası (YTL) ve altında olan borç asıllarına, ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle, 1/1/1999 tarihinden itibaren ise yeniden

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

SOSYAL GÜVENLİK PRİM ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1.- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü, mülga 7/12/2004 tarihli ve 5272 sayılı Belediye Kanununun geçici 7 nci maddesi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesine istinaden Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları için Hazine Müsteşarlığı bünyesinde oluşturulan uzlaşma komisyonuna başvurular hariç olmak üzere, kamu sektörü işverenlerinin en son 14/4/2005 tarihine; özel sektör işverenlerinin ise en son 31/3/2005 tarihine kadar ilgili mevzuatına göre ödemeleri gerektiği halde, bu Kanunda belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar tahakkuk etmiş ve ödenmemiş olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım zammı borçları ve 31/3/2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan veya yine bu tarihten önce bitmiş olan söz konusu işlerle ilgili olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde bu konuda müracaat edilmesi üzerine Sosyal Sigortalar Kurumunca yapılacak ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan işverenlerin, fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak borçları ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 85 inci maddesine göre prim ödeyen isteğe bağlı sigortalıların 1/5/2003 tarihinden 31/3/2005 tarihine kadar isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içerisindeki prim borçları ile 506 sayılı Kanunun 86

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

yapılandırma başvurusunun yapıldığı ayın sonuna kadar Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) ve üretici fiyat endeksi (ÜFE) uygulanmak suretiyle taksitlendirmeye esas olan borç hesaplanır.

506 sayılı Kanun kapsamında olup, birinci fıkrada belirtilen borçlardan asıl tutarı 50.000 YTL'nin üstünde olanlar için yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı ayın sonuna kadar yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle borç tutarı tespit edilir.

Bu tutardan;

a) Bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin en son vermiş olduğu gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi eki bilançosu esas alınarak, "Dönen Varlıklar-Stoklar / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar" rasyosuna göre bulunacak oran 0.50 ve altında ise bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.50-0.40 arasında ise % 10'u, 0.39-0.30 arasında ise % 20'si, 0.29 ve altında ise % 30'u;

b) (a) bendinde belirtilenler dışında kalan işverenler tarafından 31/12/2004 itibarıyla beyan edilecek mali durum bildirimisi esas alınarak, "Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar / Kısa Vadeli Borçlar" rasyosuna göre bulunacak oran 0.30 ve altında ise bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.30-0.20 arasında ise % 10'u, 0.19-0.10 arasında ise % 20'si ve 0.09 ve altında ise % 30'u,

c) (a) ve (b) bentlerinde sayılan işverenlerden, 1/1/2005 tarihinden önce vergi mükellefiyeti sona eren veya haklarında iflas kararı verilen işverenler için % 30'u,

terkin edilerek, kalan borç otuzaltı aya kadar taksitlendirilir. Ancak, her halükarda taksitlendirmeye esas olan tutar borç aslından

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ncı maddesine göre topluluk sigortasına tabi olanların 31/3/2005 tarihine kadar olan malul-lük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde Kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır.

Yukarıda belirtilen işveren ve sigortalıların;

a) Borç aslı tutarlarının 100.000 Yeni Türk Lirası (YTL) ve altında olması halinde, bu borç asıllarına, ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak; 1/1/1999 tarihinden 31/12/2004 tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) aylık değişim oranı; 1/1/2005 tarihinden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyat endeksi (ÜFE) aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle, yapılandırmaya esas borç hesaplanır.

b) Borç aslı tutarlarının 100.000 YTL'nin üstünde olması halinde ise, ödeme süresinin bitiminden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar, yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle borç tutarı tespit edilir ve bu tutardan;

1- Bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vermiş oldukları en son gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi eki bilançosu esas alınarak, "(Dönen Varlıklar-Stoklar) / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar" işlemi sonucunda bulunacak oran 0.50 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek; söz konusu oran 0.50-0.40 arasında ise % 10'u; 0.39-0.30 arasında ise % 20'si; 0.29 ve altında ise % 30'u,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

aşağı olamaz. Likidite oranının hesaplanmasında yüzdelik ayırmadan sonraki rakamlar dikkate alınmaz. (a) ve (b) bentlerine göre beyan edilen bilgilerin doğruluğu Kurum veya Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca kontrol edilebilir. Beyan edilen bilgilerin doğru olmadığının anlaşılması halinde işverenler bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre haklarında işlem yapılır.

Yeniden yapılandırılan borçların; başvuru tarihine göre aylık bazda hesaplanacak borcun ağırlıklı yaşı ve borcun miktarı dikkate alınarak, peşin veya her halükarda otuzaltı ayı geçmemek üzere eşit taksitle ödenmesine, ilk taksit ödeme süresini belirlemeye, taksit ödeme zamanlarını borçlular itibarıyla farklılaştırmaya, başvuru süresinin bir aya kadar uzatılmasına, "çok zor durum" halinin uygulanmasına ilişkin hususlar ile diğer usul ve esasları belirlemeye ilgili kurumların yönetim kurulları yetkilidir.

Taksitlendirilen toplam borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenilmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; oniki aylık sürede ödenirse yıllık %5, oniki ayı aşan sürede ödenirse yıllık %6 ve yirmi dört ayı aşan sürede ödenirse yıllık %7 oranında taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur. Başlangıçta taksitle ödeme yolunu seçip daha sonra taksitlendirilen borcun kalan kısmının peşin ödenmek istenilmesi halinde, uygulanan taksitlendirme farkının kalan aylara isabet eden kısmı indirilerek bakiye borç miktarı tahsil olunur.

Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ödenmemesi ya da eksik ödenmesi halinde, ödenmemiş olan tutarların son taksit ödeme süresi sonuna kadar; ödenmeyen ya da eksik

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

2- (1) numaralı alt bentte belirtilenler dışında kalan işverenler tarafından 31/12/2004 tarihi itibarıyla beyan edilecek mali durum bildirimini esas alınarak, "(Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar) / Kısa Vadeli Borçlar" işlemi sonucunda bulunacak oran 0.30 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.30-0.20 arasında ise %10'u; 0.19-0.10 arasında ise %20'si; 0.09 ve altında ise %30'u,

3- (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan işverenlerden, 1/1/2005 tarihinden önce vergi mükellefiyeti sona eren veya haklarında iflas kararı verilenler için %30'u,

terkin edilerek, yapılandırmaya esas olan borç hesaplanır. Ancak, bu şekilde hesaplanan borç her halükarda bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre hesaplanacak borç miktarından aşağı olamaz. (1) ve (2) numaralı alt bentlerdeki oranların hesaplanmasında yüzdelik ayırmadan sonraki rakamlar dikkate alınmaz. (1) ve (2) numaralı alt bentlere göre beyan edilen bilgilerin doğruluğu Sosyal Sigortalar Kurumu ve/veya Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca kontrol edilebilir. Beyan edilen bilgilerin doğru olmadığını anlaşılması halinde, işverenler bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve haklarında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Bu maddede belirtilen oranları hesaplama konusunda 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış meslek mensuplarına görev verilebilir. Görevlendirilen meslek mensupları, yaptıkları hesaplamaların defter, kayıt ve belgelere uygun olmasından sorumludurlar.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ödenen kısmın son taksidi ait olması halinde ise, bu tutarın son taksidi izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte, gecikilen her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetlerinin aylık ortalama faiz oranına 1 puan eklemek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarının ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanır.

Taksitlendirme süresi içinde ödenmeyen aynı mahiyetteki cari ay prim ve diğer borçları, ilgili kurumların mevzuatlarına göre gecikme zammı hesaplanarak tahsil edilir.

Başvurusu kabul edilip borçları yeniden yapılandırılanlar, taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defa veya taksitlendirme süresi içinde tahakkuk edecek aynı mahiyetteki cari ay borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında iki defa yerine getirmemeleri halinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar kurumların ilgili mevzuatları uyarınca borçlarına mahsup edilir. Bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında borçları yeniden yapılandırılanlardan taksitlendirme süresinde tahakkuk eden yıllık gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi ödeme yükümlülüklerinin kanuni süresinde yerine getirildiğini ya da 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre taksitlendirildiğini belgeleyemeyen veya bu yükümlülüklerin yerine getirilmediği işverenin bağlı olduğu vergi dairelerince Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilen borçlular bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre veya 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 1 inci maddesinin (K) fıkrası uyarınca ya da 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 19 uncu maddesi uyarınca borçlarını taksitlendirerek, ilgili kanunlarındaki taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödemekte olanlar, kalan borç tutarları için başvuru süresi içinde talep etmeleri halinde, bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde, daha önce yapılmış olan tecil ve taksitlendirme işlemi bozularak taksitlendirme şartlarına uygun olarak daha önce ödenmiş olan taksit tutarları, ilgili kurumların mevzuatına göre mahsup edildikten sonra kalan borçlar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilerek bu Kanun hükümlerinden yararlandırılır.

Yeniden yapılandırılan borçlar için yapılan ödemeler, yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç, iade ve mahsup edilmez. Yeniden yapılandırma nedeniyle bu Kanunun yürürlük tarihinden önce tahsil edilmiş tutarların iadesi veya mahsubu yapılmaz. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tatbik edilmiş olan hacizler ile alman teminatlar, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların kapsama giren borçları dolayısıyla Kurumlara yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şarttır.

1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamında bulunan sigortalılar ile hak sahiplerinden bu Kanuna göre taksitlendirme için başvuranlar, taksitlendirilen toplam borçlarının %50'sini peşin veya taksitler halinde ödemeleri durumunda sağlık sigortasından yararlandırılırlar. Anılan kanunlara tabi sigortalı ve hak

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sahipleri 1/4/2005 tarihinden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahakkuk eden prim ve sosyal güvenlik destek primi borçlarını, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç oniki ay içinde ödemekle yükümlüdürler.

Bu maddede geçen "Kurum" tabiri ilgisine göre Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumunu karşılamak üzere kullanılmıştır.

MADDE 2.- 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre, 31/3/2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmemiş olan prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde Bağ-Kura yazılı olarak başvurmak şartıyla, emekli aylıklarına uygulanan sağlık sigortası prim oranı uygulanmak suretiyle bulunan miktar düşüldükten sonra tespit edilen prim asıllarına ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak; 1/1/1999 tarihinden 31/12/2004 tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) aylık değişim oranı; 1/1/2005 tarihinden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyat endeksi (ÜFE) aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır. Ancak, bu suretle hesaplanan borç yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre hesaplanan borç tutarından fazla olamaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Birinci fıkraya kapsamı dışında kalan ve 1/4/2005 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki ayın sonuna kadar geçen dönemde tahakkuk ettiği halde ödenmeyen prim, sosyal güvenlik destek primi ve gecikme zammı borçları, yeniden yapılandırılan borca eklenerek 3 üncü maddede belirtilen esaslara göre taksitlendirilir.

1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamında bulunan ve borçları bu Kanuna göre yeniden yapılandırılan sigortalılar veya bunların hak sahipleri; toplam borçlarının % 25'ini peşin veya dört taksidini cari ay primleri ile birlikte ödemeleri durumunda sağlık sigortasından yararlandırılırlar.

MADDE 3.- Borçların yeniden yapılandırılmasında; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla aylık bazda borcun ağırlıklı yaşı ve miktarına göre taksitlendirme süresine esas olan yöntemi tespit etmeye, yapılandırılan borcun peşin veya altmış aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesine, ilk taksit ödeme süresini belirlemeye, başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya, "çok zor durum" halinin uygulanmasına ilişkin hususlar ile diğer usul ve esasları belirlemeye Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur Yönetim Kurulları yetkilidir.

Yeniden yapılandırılan borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenilmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; on iki aylık sürede ödenirse yıllık % 5, on iki ayı aşan ancak yirmi dört ayı aşmayan sürede ödenirse yıllık % 6 ve yirmi dört ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 7 oranında taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur. Başlangıçta taksitle ödeme yolu seçilip daha sonra taksitlendirilen borcun kalan kısmının peşin ödenmek istenilmesi halinde, uygulanan taksitlendirme farkının kalan aylara isabet eden kısmı indirilerek bakiye borç miktarı tahsil

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

olunur. Bu Kanuna göre yeniden yapılandırılmış olan borcun tamamının, yeniden yapılandırma için bu Kanunda öngörülen başvuru süresinin sona erdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar ödenmesi halinde, borç peşin ödenmiş sayılır.

Başvurusu kabul edilip borçları yeniden yapılandırılanlar; borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla ve/veya taksitlendirme süresi içinde tahakkuk edecek aynı mahiyetteki cari ay borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla yerine getirmemeleri halinde, yeniden yapılandırma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kurun ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir. Taksit veya cari aya ilişkin ödeme yükümlülüklerinin eksik yerine getirilmiş olması halinde, ödeme yükümlülüğü ihlal edilmiş sayılır.

Üçüncü fıkraya göre bir takvim yılında ödenmeyen ya da eksik ödenen taksit tutarlarının taksitlendirme süresi aşılmamak kaydıyla en geç izleyen takvim yılının sonuna kadar; ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksidi ait olması halinde ise, bu tutarın son taksidi izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte, gecikilen her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına 1 puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarının ödenmesi halinde bu Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanır. Üçüncü fıkraya göre taksitlendirme süresi içinde ödenmeyen ya da eksik ödenen aynı mahiyetteki cari ay prim ve diğer borçları ise, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur mevzuatına göre gecikme zammı hesaplanarak tahsil edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bu Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında borçları yeniden yapılandırılanlarca, taksitlendirme süresinde beyanları üzerine tahakkuk eden; yıllık gelir ya da kurumlar vergisinin süresinde veya vade tarihlerinin rastladığı yılı takip eden yılın sonuna kadar tamamen ödenmemesi, katma değer vergisinde bir takvim yılında üç defadan fazla kanuni ödeme süresinde veya vade tarihlerinin rastladığı yılı takip eden yılın sonuna kadar ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi, bu vergi türleri için ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlardan, taksitlendirme süresince kesinleşenlerin ise kanuni süresinde veya kesinleşme tarihlerinin bulunduğu yılı takip eden yılın sonuna kadar ödenmemiş olması ya da bu borçların 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre taksitlendirilmemesi hallerinde, bu hususlar işverenin bağlı olduğu vergi dairelerince Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilir. Bu durumda, borçlular bu Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Sosyal Sigortalar Kurumunun ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre veya 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 1 inci maddesinin (K) fıkrası uyarınca ya da 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 19 uncu maddesi uyarınca borçlarını taksitlendirerek, ilgili kanunlardaki taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödemekte olanlar, kalan borç tutarları için başvuru süresi içinde talep etmeleri halinde, yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde, daha önce yapılmış olan tecil ve

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

taksitlendirme işlemi bozularak taksitlendirme şartlarına uygun olarak daha önce ödenmiş olan taksit tutarları, ilgili kurumların mevzuatına göre mahsup edildikten sonra kalan borçlar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir.

Yeniden yapılandırılan borçlar için yapılan ödemeler; yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç, iade ve mahsup edilmez. Yeniden yapılandırma nedeniyle bu Kanunun yürürlük tarihinden önce tahsil edilmiş tutarların iadesi veya mahsubu yapılmaz. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tatbik edilmiş olan hacizler ile alınan teminatlar, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların, kapsama giren borçları dolayısıyla Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kura yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şarttır.

MADDE 2.- Birikmiş borçlarını 1 inci maddeye göre yeniden yapılandırmayan veya kurumların ilgili mevzuatlarına göre taksitlendirmeyen borçlular aynı maddede öngörülen başvuru süresinin sona erdiği tarihten itibaren, yapılandırılmış veya taksitlendirilmiş borçları ile ilgili ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemiş olmasından dolayı anlaşmaları bozulanlar ise anlaşmalarının bozulduğu tarihi takip eden aybaşından itibaren; kanun, kararname veya diğer mevzuatla sağlanan üretim, yatırım ve benzeri devlet yardımları ile teşvik ve desteklerden yararlandırılmazlar ve yararlanmaması gerektiği sonradan anlaşılmalardan da yapılan Devlet yardımı, teşvik ve destek ödemeleri kanuni faizi ile birlikte geri alınır. Söz konusu destek, teşvik ve Devlet yardımları, ilgili sosyal güvenlik kurumlarından borçlulara ilişkin bilgilerin temin edilmesinden sonra sağlanır.

MADDE 4.- İşverenlerin bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamındaki borçlarını yeniden yapılandırmaması halinde, başvuru süresinin sona erdiği tarihten itibaren; yapılandırılmış borçları ile ilgili ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemiş olmasından dolayı anlaşmaları bozulanlar ise anlaşmalarının bozulduğu tarihi takip eden aybaşından itibaren; kanun, kararname veya diğer mevzuatla sağlanan üretim, yatırım ve benzeri devlet yardımları ile teşvik ve desteklerden, daha önce başlayıp devam eden, nakdi olmayan teşvikler hariç, yararlandırılmazlar ve yararlanmaması gerektiği sonradan anlaşılmalardan da yapılan Devlet yardımı, teşvik ve destek ödemeleri kanuni faizi ile birlikte geri alınır. Sosyal Sigortalar Kurumuna birikmiş borcu olup, nakdi teşviklerden yararlanmakta olanların bu teşvikleri, borçlarına mahsup edilmek üzere ödemeyi yapacak olan makamlar tarafından Kuruma

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

MADDE 3.- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 79 uncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, amme borçlusunun hak ve alacaklarının bulunduğu veya bulunabileceği banka ve özel finans kurumlarının şubelerine doğrudan veya o mahaldeki tahsil dairesi aracılığı ile tebliğ edilebileceği gibi, Maliye Bakanlığınca veya bu Kanunu uygulayan diğer kurumlarca belirlenecek limitin üzerinde borçlu bulunanlar için alacaklı tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, banka ve özel finans kurumlarının genel müdürlüklerine de doğrudan tebliğ edilebilir. Banka ve özel finans kurumlarının genel müdürlüklerine tebliğ edilen haciz bildirimleri hakkında da bu madde hükmü uygulanır."

MADDE 4.- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. Şu kadar ki; Kurumun prim ve diğer alacaklarının süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ödenir. Söz konusu destek, teşvik ve Devlet yardımları, ilgili sosyal güvenlik kurumundan borçlulara ilişkin bilgilerin temin edilmesinden sonra sağlanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

MADDE 5.- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 79 uncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, amme borçlusunun hak ve alacaklarının bulunduğu veya bulunabileceği banka ve katılım bankalarının şubelerine doğrudan veya o mahaldeki tahsil dairesi aracılığı ile tebliğ edilebileceği gibi; Maliye Bakanlığınca veya bu Kanunu uygulayan diğer kurumlarca belirlenecek limitin üzerinde borçlu bulunanlar için alacaklı tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerine de doğrudan tebliğ edilebilir. Banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerine tebliğ edilen haciz bildirimleri hakkında da bu madde hükmü uygulanır."

MADDE 6.- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun, süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. Şu kadar ki; Kurumun prim ve diğer alacaklarının süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için % 3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Ancak ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır. Yapılacak takip sonunda tahsilinin imkansız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla olacağı anlaşılan 20 YTL'ye kadar (20 YTL dahil) Kurum alacakları, tahsil zamanaşımı süresi beklenilmeksizin Kurum yönetim kurulunca terkin edilebilir. Kurum yönetim kurulu, bu miktarı on katına kadar artırmaya yetkilidir."

MADDE 5.- 506 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"EK MADDE 50.- Kurum prim ve diğer alacaklarını yaş ve miktarına göre sınıflandırarak, yeni ve büyük tutarlı alacakların takibine öncelik verir.

Süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacakları ile ilgili olarak borçlular hakkında ödeme süresinin bitimini izleyen aydan itibaren derhal takibe geçilir. Bu süre içinde takibe geçilmemiş olması takibe engel teşkil etmez."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için % 3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Ancak ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır. Yapılacak takip sonunda tahsilinin imkansız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla olacağı anlaşılan 20 YTL'ye kadar (20 YTL dahil) Kurum alacakları, tahsil zamanaşımı süresi beklenilmeksizin Kurum Yönetim Kurulunca terkin edilebilir. Kurum Yönetim Kurulu, bu miktarı on katına kadar artırmaya, terkin yetkisinin tamamını veya bir kısmını yetki sınırlarını da belirterek Kurum Başkanına, Genel Müdürlere ve Sigorta İ/Sigorta Müdürlere devretmeye yetkilidir. Bakanlar Kurulu ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranını iki katına kadar artırmaya veya bu oranı % 1 oranına kadar indirmeye, yeniden kanuni oranına getirmeye ve uygulama tarihini belirlemeye yetkilidir. "

MADDE 7.- 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 50.- İşverenler ve üçüncü şahısların bu Kanunun 10, 26, 27 ve 28 inci maddeleri gereğince, iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle ödemekle yükümlü buldukları her tür borcu 36 aya kadar eşit taksitler halinde tahsil edilir. Söz konusu borca, 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 1 inci maddesi hükümlerine göre faiz uygulanır."

MADDE 8.- 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun "Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri" baş-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 6.- 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin (B) fıkrasına (5) numaralı alt bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki alt bent eklenmiş ve (6) numaralı alt bent (7) numaralı alt bent olarak teselsül ettirilmiştir.

"6) Sektörel analizler yapmak, denetlenecek sektörleri her yıl için belirlenecek risk değerlendirme kriterlerine göre sınıflandırmak suretiyle riskli sektörlerin denetimine öncelik vermek"

MADDE 7.- 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiş ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumca, birikmiş alacakların tahsili ile ilgili olarak banka ve özel finans kurumlarının

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

lıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasına (19) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (20) numaralı bent eklenmiş ve diğer bent numaraları teselsül ettirilmiştir.

20) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesine istinaden takip edilen alacakların, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirmesinin yapılabilmesi için gerekli olan borcun tamamını karşılayacak tutarda teminat gösterme şartının yerine getirilememesi ve yapılacak araştırma sonucunda borçluların borçlarını karşılayacak tutarda mal varlığının tespit edilememesi halinde borcun en az yarısı tutarında teminat alınmak suretiyle otuz altı aya kadar taksitlendirilmesine karar vermek, bu konudaki yetkisini gerektiğinde sınırlarını ve mal varlığı araştırmasının yöntemini belirleyerek Başkan, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Sigorta İl/Sigorta Müdürlüklerine devretmek,

MADDE 9.- 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin (B) fıkrasına (5) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve (6) numaralı bent (7) numaralı bent olarak teselsül ettirilmiştir.

"6) Sektörel analizler yapmak, denetlenecek sektörleri her yıl için belirlenecek risk değerlendirme kriterlerine göre sınıflandırmak suretiyle riskli sektörlerin denetimine öncelik vermek"

MADDE 10.- 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiş ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumca, birikmiş alacakların tahsili ile ilgili olarak banka ve katılım bankalarının

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

genel müdürlüklerinden borçlu sigortalıların hak ve alacaklarına ilişkin istenen her türlü bilgi ve belgenin yedi iş günü içinde verilmesi zorunludur. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde en yüksek basamağın prim tutarı kadar idari para cezası uygulanır."

"Sigortalılar tarafından ödenmesi gereken prim ve diğer alacakların süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, ödenmeyen kısma, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için %3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Yapılan prim ödemeleri, öncelikle ödemenin yapıldığı aya ait prim borcuna, fazlası ise en eski dönem prim ve prime ilişkin gecikme zammı ve faiz borcuna, artan olması halinde diğer borçlara mahsup edilir."

MADDE 8.- 1479 sayılı Kanununun 54 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 54.- Tahakkuk etmiş ve ödenmemiş toplam üç aylık prim borcu bulunan sigortalı, takip eden bir ay içinde Kurumca borç tutarı hakkında yazılı olarak bilgilendirilir. Yapılan bilgilendirme üzerine borcun ödenmemesi durumunda bilgilendirmeyi takip eden üç ay içinde 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine uygun olarak borç bildirimini yapılıır. Bildirim üzerine sigortalı prim borcunu cari ay primleri ile birlikte bildirimde belirtilen sürede ödemezse sigortalı aleyhine icra takibi başlatılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

genel müdürlüklerinden borçlu sigortalıların hak ve alacaklarına ilişkin istenen her türlü bilgi ve belgenin yedi iş günü içinde verilmesi zorunludur. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde en yüksek basamağın prim tutarı kadar idari para cezası uygulanır."

"Sigortalılar tarafından ödenmesi gereken primlerin süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, primlerin ödenmeyen kısma, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için %3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Yapılan prim ödemeleri, öncelikle ödemenin yapıldığı aya ait prim borcuna, fazlası ise en eski dönem prim ve prime ilişkin gecikme zammı ve faiz borcuna, artan olması halinde diğer borçlara mahsup edilir. Bakanlar Kurulu ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranını iki katına kadar artırmaya veya bu oranı % 1 oranına kadar indirmeye, yeniden kanuni oranına getirmeye ve uygulama tarihini belirlemeye yetkilidir."

MADDE 11.- 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 54 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 54.- Tahakkuk etmiş ve ödenmemiş toplam üç aylık prim borcu bulunan sigortalı, takip eden ay içinde Kurumca borç tutarı hakkında yazılı olarak bilgilendirilir. Yapılan bilgilendirme üzerine borcun ödenmemesi durumunda bilgilendirmeyi takip eden dört ay içinde 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre borç bildirimini yapılıır. Bildirim üzerine sigortalı prim borcunu cari ay primleri ile bir-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kurumca düzenlenen ve sigortalının prim borcu miktarını gösteren borç bildirimleri resmi dairelerin usulüne göre verdikleri belgeler hükmünde olup, icra ve iflas dairelerince, bunların tabi oldukları hükümlere göre işlem yapılır."

MADDE 9.- 1479 sayılı Kanunun 68 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kamu denetim elemanları ile sigorta müfettişleri ve sigorta yoklama memurları kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü inceleme ve denetim sırasında ilgililerin Kuruma kayıt ve tescilli olup olmadığını incelemeye yetkilidirler."

MADDE 10.- 1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ek Madde 19.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların bu sürelerle ilişkin prim borçlarının Kurumca yapılacak bildirimde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi halinde daha önce prim ödemesi bulunan sigortalının ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalının ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Prim borcunun ait olduğu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Ancak sigortalı veya hak sahipleri daha sonra sigortalının en son bulunduğu basamağın başvuru tarihindeki değeri üzerinden hesaplanacak borç tutarlarını tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu madde kapsamına giren sigortalılar hakkın-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

likte bildirimde belirtilen sürede ödemezse sigortalı aleyhine icra takibi başlatılır.

Kurumca düzenlenen ve sigortalının prim borcu miktarını gösteren borç bildirimleri resmi dairelerin usulüne göre verdikleri belgeler hükmünde olup, icra ve iflas dairelerince, bunların tabi oldukları hükümlere göre işlem yapılır."

MADDE 12.- 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 68 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kamu denetim elemanları ile sigorta müfettişleri ve sigorta yoklama memurları kendi mevzuatı gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü inceleme ve denetim sırasında ilgililerin Kuruma kayıt ve tescilli olup olmadığını incelemeye yetkilidirler."

MADDE 13.- 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun ek 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ek Madde 19.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların bu sürelerle ilişkin prim borçlarının Kurumca yapılacak bildirimde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi halinde daha önce prim ödemesi bulunan sigortalının ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalının ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Prim borcunun ait olduğu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Ancak, sigortalı veya hak sahipleri daha sonra sigortalının en son bulunduğu basamağın başvuru tarihindeki değeri üzerinden hesaplanacak borç tutarlarını tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde bu

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

da zamanlaşımının kesilmesi ve zamanlaşımının işlememesi ile ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6), (8) ve (10) numaralı bentleri hariç diğer hükümleri ile aynı Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır."

MADDE 11.- 1479 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 26.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, 31/3/2005 tarihi itibarıyla beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılar veya hak sahiplerinden bu sürelerle ilişkin prim borçlarını yeniden yapılandırma talebinde bulunmayanlar veya yeniden yapılandırma talebinde buldukları halde yapılandırma haklarını kaybedenler hakkında ek 19 uncu madde hükmü uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 27.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılmış olan sigortalılar 31/12/2006 tarihine kadar sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin tespitine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmek zorundadırlar. Daha sonra bilgi ve belge ibraz edenlere ait hizmet süreleri saklı kalmak kaydıyla, ibraz ettikleri bilgi ve belgeler basamak tespiti ve geriye dönük prim hesabında dikkate alınmaz. Anılan tarihe kadar söz konusu bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmeyen sigortalıların Kurumda mevcut bilgi ve belgelere göre basamak tespiti yapılır ve geriye dönük prim borçları hesaplanır."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu madde kapsama giren sigortalılar hakkında zamanlaşımının kesilmesi ve zamanlaşımının işlememesi ile ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6), (8) ve (10) numaralı bentleri hariç diğer hükümleri ile aynı Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır."

MADDE 14.- 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 26.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, 31/3/2005 tarihi itibarıyla beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılar veya hak sahiplerinden bu sürelerle ilişkin prim borçlarını yeniden yapılandırma talebinde bulunmayanlar veya yeniden yapılandırma talebinde buldukları halde yapılandırma haklarını kaybedenler hakkında ek 19 uncu madde hükmü uygulanır."

"GEÇİCİ MADDE 27.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılmış olan sigortalılar 31/12/2006 tarihine kadar sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin tespitine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmek zorundadırlar. 31/12/2006 tarihinden sonra bilgi ve belge ibraz edenlerin hizmet süreleri saklı kalmak kaydıyla, ibraz ettikleri bilgi ve belgeler basamak tespiti ve geriye dönük prim hesabında dikkate alınmaz. Anılan tarihe kadar söz konusu bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmeyen sigortalıların Kurumda mevcut bilgi ve belgelere göre basamak tespiti yapılır ve geriye dönük prim borçları hesaplanır."

MADDE 15.- 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 4 üncü

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

maddesinin mülga (c) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"c) Bu Kanunun 2 nci maddesi kapsamına giren eşlerin birlikte çalışmalarında halinde, sigortalı olmak istemediğini Kuruma yazılı olarak bildiren eş veya eşlerden birinin emekli olması halinde diğer eş,"

MADDE 16.- Bir sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı olması gerekirken, bir başka sosyal güvenlik kurumuna prim ödeyen sigortalının, bu durumunun tespiti halinde, yanlışlıkla prim yatırdığı sosyal güvenlik kurumunda geçen süreleri, herhangi bir işleme gerek olmaksızın, halen prim ödemeye devam ettikleri sosyal güvenlik kurumuna aktarılır. Bu aktarımda, eksik prim ödendiğinin tespit edilmesi halinde, aradaki fark, yasal faiziyle birlikte bu durumun tespit edildiği ayı takip eden ay başından başlamak üzere 60 gün içinde sigortalıdan tahsil edilir. Fazla ödemenin tespit edilmesi halinde ise bu fark sigortalıya ödenir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemeye Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur Yönetim Kurulları yetkilidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 12.- Bu Kanun yayımını takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

MADDE 13.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17.- Bu Kanun yayımını takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

MADDE 18.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç

